

E U R A - L U I S T A R I

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander 1992
Kaivauskertomus

Sisälllys:

Yleiskatsaus	1-3
Hautakuvaukset	4-10
Liedet ja nokikuopat	11-13
Karttaluettelo	13
Hautaluettelo	14-15
Negatiivi- ja valokuvaluettelo	16-17
Karttasivut	18-36
Valokuvasivut	37-55

Kertomus kaivauksesta, jonka vt. professori Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander suoritti Euran Luistarin muinaisjäännösalueella (peruskartta 1134 07, x 6778 75, y 1561 96 sekä x 6778 65, y 1561 97, z n. 38 m) 4. 5. - 15. 7. 1992. Aikaisempia tutkimuksia samalla alueella on tehnyt Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander vuosina 1969-1972, 1977, 1979, 1984 ja 1986-1991. - Kertomukseen liitetty 19 karttaa ja 59 valokuvaa (negatiivien n:ot 94969-95081). Kaivauksessa saadut löydökset on lueteloitu museoviraston arkeologisen osaston päänumerolla 27177.

Kesän 1992 tutkimukset Euran Luistarin muinaisjäännösalueella suoritettiin Valtion humanistisen toimikunnan myöntämällä tutkimusmäärärahalta sekä yksityisellä apurahalla. Tutkimusavustajina olivat Huk Johanna Seppä Helsingistä ja Huk Päivi Hakanpää Turusta sekä ylioppilaat Kati Hilander ja Jani Suominen. Kaivajajoukko koostui euralaisista ylioppilaista, joista osa oli työskennellyt jo aikaisempina kesinä Luistarin kaivauksilla. Aivan lopussa olivat mukana myös Raisa ja Rauno Hilander ja kunnostustöihin saatiin väkeä myös Euran kunnalta. Raimo Nurminen aukaisi alueet koneellisesti ja huolehti liikamaan kuljetuksesta pois. Altti Nurmi suoritti peittämisen tutkimusten jälkeen. Euran kunta toimitti kaivauskopit ja vesitankin sekä huolehti jätehuollosta, siirtolavojen tyhjennyksistä ja vesisäiliöiden täyttämisestä.

Tutkimusten kohteena oli kaksi eri aluetta (kartta s. 18), toinen aivan kalmiston pohjoispäässä, viemäriojan länsipuolella ja vuoden 1971 alueesta pohjoiseen, toinen kalmiston eteläpäässä, missä kaivausten kohteeksi otettiin pää- ja sivuviemärin väliin jäänyt kaistale. Edellinen alue oli laajuudeltaan 184 m², jälkimmäinen n. 180 m², joten kaivausten yhteispinta-alaksi tuli lähes 365 m². Korkeusmittausten kiintopiste samoin kuin koordinaatisto oli sama kuin aikaisempien vuosien kaivauksissa.

Pohjoisempaa aluetta (kartta s. 19), joka oli vanhaa peltoa mutta kaivausten alkaessa niittyä, peitti 30-45 cm:n paksuinen multakerros. Tämä oli paksuin kaivausalueen pohjoisosassa. Sen ylin osa poistettiin kaivinkoneella ja loput lapioilla. Mullan alla maaperä oli hiesua, josta muutamat suurehkot kivet pistivät multaasti, pieniä kiviä ei ollut juuri lainkaan. Lounas-koillisuuntaiset pelto-ojat samoin kuin alueelle aikaisemmin tehty koekuoppa erottuivat selvästi. Sen sijaan koeoja, joka oli kaivettu vuonna 1984 länsi-itäsuuntaisen linjan 120 pohjoispuolelle, oli ollut niin matala, että sen jälkeä ei näkynyt pintakuorinnan jälkeen. Kävi ilmi, että sekä koekuoppa että -oja olivat sattuneet tyhjälle alueelle vuosina 1971-72 kaivetusta alueista pohjoiseen ja että tästä alueesta pohjoiseen oli taas haudankuvia tiheästi.

Kaikkiaan löydettiin 51 hautaa, jotka saivat n:ot 1209-1259. Kolme viimeistä hautaa (n:ot 1257-1259) löydettiin kaivausalueen pohjoisosan länsilaidalta. Ne jätettiin kaivamatta, ja haudat 1234-1237, 1250, 1252-1254, jotka olivat osaksi tuhoutuneet

viemäriojaa kaivettaessa sekä hauta 1255, joka sattui kaivausalueen länsirajalle, kaivettiin vain osaksi. Vaikka joitakin löydöksiä saatiinkin, kaikki nämä pohjoiselta alueelta löydettyt haudat näyttivät olevan peräisin siltä ajalta, jolloin esineistöä ei enää pantu hautoihin. Tämän johdosta alueella käytettiin kuoppakaivaustekniikka heti sen jälkeen, kun läikät oli saatu selvästi esiin (vert. valokuvat 2-4).

Hautojen lisäksi pohjoiselta alueelta tavattiin maaläikkiä, jotka osoittautuivat löydöttömiksi multakuopiksi, mahdollisesti kiviä poistettaessa syntyneiksi, sekä suuri kuoppaliesi. Viimeksi mainittu, joka erottui heti multakerroksen alla tummana, palaneita kiviä sisältävänä läikkänä (ks. valokuvat 1 ja 2), oli selvästi hautoja vanhempi, sillä sitä oli rikottu hautoja 1232 ja 1233 tehtäessä. Siitä samoin kuin niistä haudoista, joiden kohdalta tavattiin esineitä, on yksityiskohtainen selostus jäljempänä. Havainnot muista haudoista on esitetty hautataulukossa.

Vuoden 1992 eteläisempi kaivausalue (kartta s. 20) oli sillä kivikkoisella joutomaa-alueella, jonka lävitse sivuviemäri oli kaivettu vuonna 1970. Tuolloin oli tutkittu vain viemäriä varten tarvittava kaista, mutta koska siltä oli löydetty esineelliset haudat 97-100, 115 ja 118, näytti tarpeelliselta tutkia näistä etelään oleva alue, joka jäi pää- ja sivuviemärin väliin.

Sen lisäksi, että tälle paikalle jo aikaisemmin oli kertynyt paksu pintakerros, koska pelloista oli koottu kiviä ja roskia joutomaalle, vielä sivuviemärin kaivuun yhteydessä osa kaivannosta saatua maata oli jätetty alueelle. Suuri kasa irtokiviä, joista suurimmat olivat yli metrin läpimittaisia, oli kerätty alueen lounaisimman osan päälle. Kaikkialle oli myös kasvanut puita ja pusikkoa vuoden 1970 jälkeen, niin että poistettavaa oli todella paljon ennen kuin päästiin käsiksi alkuperäisiin kerroksiin.

Euran kunnan toimesta kaadettiin puut jo syksyllä 1991, ja puiden juuret sekä suurin osa pintakerroksesta poistettiin kaivurilla ennen kaivauksia keväällä 1992, jolloin useita autokuormallisia täytemaata ja kiviä vietiin pois paikalta. Kaivurinkin käyttö oli hankalaa, sillä alueella oli useita suuria pohjakiviä, jotka haittasivat kauhan käyttöä, ja niinpä kivien välit puhdistettiin lapiotyönä. Kaikkiaan jouduttiin kuorimaan 80-85 m³ roskia ja pintamaata ennen kuin hautojen kuvat tulivat näkyviin. Pintamaan paksuus vaihteli suuresti. Kaivausalueen lounaisimmassa osassa sitä oli 60-75 cm:n paksuudelta, kaakossa, missä alue rajoittui pellon ojaan ja peltoon, sitä oli vain 20-30 cm, ojan kohdalla ei juuri lainkaan. Maa pintakerrosten alla oli hienoa hiesua, josta pikkukivet puuttuivat lähes kokonaan. Varsinkin alueen länsiosassa ja pitkin luoteissivua oli suuria kiviä (ks. valokuvat 5-8).

Eteläisellä alueella tavattiin 46 ruumishautaa ja kaksi kookasta kuoppalietta, jotka molemmat sijaitsivat kaivausalueen itäosassa. Toinen näistä oli pahasti tuhoutunut pääviemäriä kaivettaessa, toisen ylitse kulki vanha pelto-oja, mutta se oli suurimmaksi osaksi säilynyt. Pienestä liedestä tai nokikuopasta, joka oli särkynyt hauta 1294 kaivettaessa, oli merkkejä alueen eteläisessä kulmassa. Kaivauksen lopulla ilmeni, että suurten kivien välissä alueen länsiosassa oli kiveystä, joka näytti tarkoituksellisesti

ladotulta (valokuvat 14-16 ja 59). Se kartoitettiin ja kaivettiin, mutta löydöksinä saatiin vain saviastianpalasia.

Koska alueella oli montaa eri lajia muinaisjäännöksiä, kaivaus suoritettiin täydellisenä tasokaivauksena aina siihen asti, kun pelkästään ruumishautojen pohjia oli jäljellä. Syvimmät näistä kaivettiin kuoppakaivauksena. Kiveyksestä, liesistä ja kaikista niistä haudoista, joiden yhteydestä tavattiin esineitä tai joissa oli erikoisia rakenteita, on jäljempänä yksityiskohtainen kuvaus. Muut haudat on esitelty hautataulukossa.

Kaivauksen jälkeen alueet peitettiin koneellisesti, ja tasoitusta täydennettiin vielä lapiolla. Kunnostusta on tarkoitus jatkaa Euran kunnan toimesta, koska alue säilytetään muinaispuistona.

Kesän 1992 kaivausten jälkeen Luistarin keskeisin kalmistoalue on tutkittu täydellisesti, mutta se ei merkitse sitä, että kaikki mahdollinen olisi kaivettu. Kuten pohjoisen alueen selostuksesta näkyy, muutamia hautoja jatkui kaivausalueesta länteen, ja myös pohjoisessa päin on vielä hautoja kummallakin puolella pääviemäriä (ks. vuosien 1991 ja 1992 yleiskartat). Tähänastisten tutkimusten perusteella ne ovat todennäköisimmin esineettömiä. Kesällä 1992 tavattu kuoppaliesi, joka on ensimmäinen Luistarin kaivausalueen pohjoisosasta, osoittaa, että myös täällä on jäännöksiä asuinpaikasta, ja nämä jäännökset saattavat ulottua hyvinkin laajalle. On täysin perusteltua pitää kiinni siitä, että rauhoitetun alueen raja kulkee Luistarintien nykyistä reunaa pitkin.

Luistarin alueen eteläosassa hautatiheys harveni selvästi joutomaan eteläpuolella olevalla pellolla, ja on luultavaa, että siellä tutkimusten ulkopuolelle on jäänyt vain joitakin hajallisia hautoja, nekin esineettömiä. Sen sijaan useimmat suuret liedet ovat tästä päästä ja kaksi niistä kaivettiin kaivausalueitten eteläisimmällä rajalla, joten asuinpaikan jäännökset saattavat hyvin jatkua pellon alueelle. Epäily kannattaisi ehkä vahvistaa peltopoiminnalla tai koekaivauksella. Aluetta ei kuitenkaan mikään rakennustoiminta uhkaa tällä hetkellä.

Kolmas alue, jolla vielä saattaa olla jotain kaivamisen arvoista, on linjasta 110 länteen länsi-itäsuuntaisten linjojen 20 ja 60 välillä. Sen itäpuolinen alue kaivettiin vuonna 1970, jolloin löydettiin lähes pelkästään esineettömiä hautoja. Kun kuitenkin sivuviemäriin alueella suurten maakivien välissä oli esineellisiä hautoja, saattaisi muutama sellainen mahtua vielä kivikkoon tästä alueesta pohjoiseen. Paikan kaivaminen oli suunnitelmassa vuonna 1989, mutta naapurien puukasat, grilli ym toiminnot olivat valloittaneet alueen, joka vasta nyt, Luistarin muinaispuiston kunnostuksen yhteydessä, on saatu vapaaksi. On syytä muistaa, että Luistarin tällä kulmallakin on alue, jota ei ole tutkittu ja jolla hautojen lisäksi saattaa olla jäännöksiä asuinpaikasta.

Turussa 30. toukokuuta 1993

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander

HAUTAKUVAUKSET

Hauta 1210

Sijainti 102/120	Karttasivu 19
Suunta SSW-NNE	Valokuvat -
Koko 170x50 cm	Löydökset 27177:1-2
pohjasta 150x45-55 cm	
Syvyys 100-105 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella kalmiston pohjoisosassa, missä multakerrosta oli n. 30 cm. Kuoppa oli koilliseen levenevä ja tasapohjainen. Haudan lounaispäästä, n. 50 cm pohjaa ylempää, löydettiin rautanaula (27177:1) ja koillispäässä 27 cm syvemmällä oli pronssispiraali (27177:2), mutta muita havaintoja ei tehty.

Hauta 1216

Sijainti 101/126	Karttasivu 19
Suunta SSW-NNE	Valokuvat -
Koko 265x65-90 cm	Löydökset 27177:3
pohjalta 170x60 cm	
Syvyys 115 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella kalmiston pohjoisosassa, missä multakerrosta oli n. 40 cm. Sitä kaivettaessa oli tuhottu haudan 1225 lounaispäästä. Hautakuoppa oli yläosastaan huomattavan laaja, mutta se lyheni nopeasti lounaispäästään ja muuttui lähes suorakulmaiseksi, pohja oli tasainen. Koillispäästä, n. 50 cm pohjaa ylempää, tavattiin pronssiesineen katkelma (27177:3), mutta muita löydöksiä ei havaittu.

Hauta 1217

Sijainti 101/124	Karttasivu 19
Suunta SSW-NNE	Valokuvat -
Koko 240x55 cm	Löydökset 27177:4
Syvyys 85-90 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella kalmiston pohjoisosassa, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, kulmista pyöristynyt, ja sen pohja vietti hieman koilliseen. Lähes kuopan pohjalta, hieman keskikohdasta lounaaseen, löydettiin rautanaula (27177:4), mutta mitään muita löydöksiä ei tavattu.

Hauta 1226

Sijainti 102/128	Karttasivu 19
Suunta SSW-NNE	Valokuvat -
Koko 160x50 cm	Löydökset 27177:6-8
Syvyys 110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella kalmiston pohjoisosassa, missä multakerrosta oli 35-40 cm. Sitä kaivettaessa oli tuhottu haudan 1225 koillispää. Kuoppa oli lähes suorakulmainen ja

pohjaltaan tasainen. Sen keskivaiheilta, n. 50 cm pohjaa ylempää, löydettiin kaksi rautanaulan katkelmaa (27177:6,7) ja täytemaassa oli palanut savenpala, mutta muita havaintoja ei tehty.

Hauta 1242

Sijainti 96/133	Karttasivu 19
Suunta SSW-NNE	Valokuvat -
Koko 190x45 cm	Löydökset 27177:14
Syvyys 90-95 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella kalmiston pohjoispäässä, missä multakerroksen paksuus oli n. 45 cm. Sitä kaivettaessa oli tuhottu hautaa, joka jatkuu kaivamattomalle alueelle. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Sen koillispään keskikohdalla n. 30 cm pohjaa ylempänä oli maatonutta puuta, ja n. 20 cm tämän yläpuolelta, siis heti pintamaan alta, tavattiin pronssinen hevosenkenkäsolkki (27177:14), mutta haudan pohjalla ei ollut löydöksiä.

Hauta 1255

Sijainti 97/123	Karttasivu 19
Suunta SW-NE	Valokuvat -
Koko ain. 120x60 cm	Löydökset 27177:15
Syvyys 85 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella kalmiston pohjoispäässä, missä multaa oli n. 40 cm. Se kaivettiin vain osaksi, koska se jatkui kaivausalueen ulkopuolelle lounaaseen. Hautakuoppa näytti muodoltaan soikealta ja sen pohja oli tasainen. Koillispäästä, n. 15 cm pohjaa ylempää löydettiin tuluspiin kappale (27177:15), mutta muita löydöksiä ei havaittu.

Hauta 1260

Sijainti 116/31	Karttasivut 20, 22, 23
Suunta SW-NE	Valokuvat 25-44
Koko 340x135-145 cm	Löydökset 27177:16-41
Syvyys 100-115 cm	

Hauta 1260 sijaitsi kalmiston eteläosassa aivan vuonna 1970 kaivetun haudan 118 vieressä. Pintakerrosta oli paikalla 60-70 cm, mutta osa siitä oli tullut vuoden 1970 jälkeen. Ilmeisesti kaikki maa, joka viemärin kaivuun yhtydessä oli nostettu ojan reunoille, ei ollut mahtunut takaisin. Haudan päällä oli pitkittäisenä rivinä neljä suurta ja muutamia pienempiä kiviä. Kookkaimmat kivet, jotka olivat suurimmalta halkaisijaltaan lähes 120 cm, olivat haudan päissä. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja se pieneni jonkin verran pohjaan, mutta oli sielläkin yli kolmen metrin pituinen ja metrin levyinen. Lounaispäässä oli ollut jokin vanhempi läikkä, jonka läpi tämä oli kaivettu, ks. kuvat 30 ja 31. Täytemaassa oli hiiltä ja puukammion lounaispääty oli hiiltynyt. Se olikin selvimmin säilynyt, muuten oli n. 280 cm pitkistä ja 75-80 cm leveästä puurakennelmasta vain heikkoja merkkejä ja jäljet

ulottuivat parhaimmillaankin vain 25 cm:n korkeuteen haudan pohjasta. Vaikka hauta oli paksun kivikerroksen alla säilynyt koskemattomana, myyrät olivat mellastaneet sen lounaispäässä; yksi käytävä meni läpi kaularenkaasta, toinen saviastian vierestä. Pohjoiskulmalla lienee joskus ollut peräti myyrän pesä, johon oli eksynyt helmi (27177:16a), sormus (27177:19) ja kappale esiliinan pronssireunusta (27177:23) vasemmalta kyljeltä. Kuopan pohja ulottui n. 35 cm haudan pohjaa syvemmälle, ja se oli kaivettu haudan puurakenteiden tai ainakin niiden yläreunojen alapuolelle, sillä selviä puureunojen jälkiä oli silläkin alueella, missä alempana todettiin kuoppa myös hautakuopan ulkopuolella.

Vainaja oli puolittain oikealla kyljellään pää oikeata olkapäätä vasten taipuneena. Oikea käsivarsi taittui kyynärpäältä ylöspäin, niin että käsi lepäsi oikeaa poskea vasten ja kädessä ollut sormus (27177:20) tavattiin leuan alapuolelta. Spiraalirannerenkaan (27177:21) ja muiden pronssikorujen ansiosta luita oli melko paljon säilynyt. Vasen käsivarsi taittui kyynärpäältä siten, että käsi sormuksineen (27177:25) lepäsi rinnalla. Tämänkin luista oli osa säilynyt spiraalirannerenkaan (27177:24) ansiosta. Pääkallo oli hahmollaan, mutta vain kaularenkaan (27177:29) päällä levännyt alaleuan luu oli säilynyt ehjänä. Alaraajoista oli jälkiä vain n. 60 cm:n päähän vyötäröstä, sillä esiliina (27177:33) ei ollut suorana vaan jonkin verran poimuuntuneena, ja luuta oli säilynyt vain sen jäännösten yhteydessä. Helminauhan pronssiset jakajat ja suurin osa helmistä (27177:16) löytyivät vainajan pääkallosta vasemmalle kaularenkaan sisäpuolelta, mutta osan helmistä olivat myyrät hajoittaneet ympäristöön. Niin paljon oli kuitenkin kohdallaan, että kuusirivisen helminauhan rakenne saatiin melko täydellisesti selvitettyä, mm. toisen jakajan alapuolella olevat viisi sinistä ja kuudes keltainen helmirivi olivat paikallaan maassa, samoin ylimmän rivin keskustan suuret helmet.

Pronssiketjut (27177:32), jotka kiinnittyivät spiraalipäisten ketjunktajien (27177:30,31) välityksellä pyöreisiin solkiin (27177:28,28), olivat valuneet oikeaan kainaloon ja pitkin oikeaa kylkeä. Ketjut olivat osaksi särkyneet ja niiden alla oli runsaasti maatonutta tekstiiliä. Rinnan oikealla sivulla oli tasavartinen solki (27177:26) ylösalaisin, luultavasti sekin joutuneena tähän asentoon, koska vainaja oli puolittain kyljellään. Vyötäröltä löydettiin esiliinan spiraalireunusten lisäksi poikittain oleva puukontuppi (27177:36), jonka sisällä oli veitsi. Polvien luona esiliinan helman päällä oli sirppi (27177:35), jonka puuvarttakin oli vähän säilynyt. Pääpuolessa oli kaksi saviastiaa (27177:37,38) ja näiden lähetyvillä sormus (27177:18) ja helmiä, ehkä nekin myyrien kuljettamia. Vielä yksi sormus (27177:34) löydettiin esiliinan vasemman alakulman luota. Täyttemaassa oli ruukunpaloja ja muutamia palaneita luunsiruja (27177:40,41). Haudan pohja oli pohjoiskulman kuoppaa lukuunottamatta jokseenkin tasainen.

Hauta 1264

Sijainti 116/26
Suunta SSW-NNE
Koko 170x45 cm
Syvyys 50-55 cm

Karttasivut 20, 24
Valokuva 45
Löydökset 27177:42

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläisessä päässä ja sen päällä oli pintakerrosta n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli vahingoitettu hautoja 1270 ja 1284-1286. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Sen koillisestä löydettiin sininen helmi (27177:42), mutta muuten hauta oli löydötön.

Hauta 1265

Sijainti 116/28
Suunta WSW-ENE
Koko 270x95 cm
Syvyys 60 cm

Karttasivut 20, 24
Valokuvat 8, 9
Löydökset 27177:43-44

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintakerrosta oli n. 30 cm. Sen lounaispää oli tuhoutunut hautoja 1270 ja 1284 tehtäessä. Sen kummassakin päässä oli selvästi erottuva kivi, mutta lounaispäässä tämä oli luontainen. Myös haudan keskustassa näyttää olleen kiveys, mutta se oli pahasti hajonnut myöhempiä hautoja tehtäessä. Tasaleveän hautakuopan pohjoiskulmassa oli pyöristyvä sakara. Pohja oli muuten tasainen, mutta itäpäässä oli pohjakivi. Haudan pohjalta löydettiin vain spiraalikoristeen katkelma (27177:43) ja saviastianpala (27177:44), mutta mahdollisesti päällä olleista haudoista löydettyt helmet (27177:42,45) ovat alkuaan tästä.

Hauta 1270

Sijainti 116/27
Suunta NW-SE
Koko 140x60 cm
Syvyys n. 70 cm

Karttasivut 20, 24
Valokuvat -
Löydökset 27177:45-46

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläpäässä, ja sen päällä oli pintakerroksia n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli tuhottu hautoja 1265, 1284 ja 1285. Hautakuoppa oli muodoltaan soikeahko ja sen pohja oli tasainen. Kuopan keskeltä lähes välittömästi pintamaan alta löydettiin helmi (27177:45) ja täytemaassa oli pari saviastianpalaa (27177:46), mutta muita löydöksiä ei tavattu.

Hauta 1273

Sijainti 113/24
Suunta S-N (N-S)
Koko 230x60 cm
Syvyys 90-95 cm

Karttasivut 20, 25, 26
Valokuvat 48, 49
Löydökset 27177:47-49

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläpäässä, missä täytemaakerroksia oli n. 40 cm:n paksuisesti. Sitä tehtäessä oli rikottu hieman hautaa 1275 ja hieman sen päällä oli hauta 1271. Esiin tullessaan hautakuopan jälki näytti merkillisen kaarevalta, mutta alempana kuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen. Pohja oli eteläpäässä selvästi syvemmillä. Haudan keskiosan päällä oli n. 130 cm:n pituinen ja 50 cm:n levyinen kiveys, jonka paksuus oli n. 45 cm. Se oli tehty vaihtelevan suuruisista kivistä, joista suurimmat olivat läpimitaltaan n. 30 cm. Pohjoispäässä haudan

pohjalla oli pari pystyssä törröttävää maatonutta luuta (27177:48), mutta muuten kuopasta tavattiin vain palanut savenpalanen ja palanut luunsiru (27177:47,49).

Hauta 1274

Sijainti 114/24

Suunta NW-SE

Koko 205x45-55 cm

Syvyys 50-60 cm

Karttasivut 20, 25

Valokuva 48

Löydökset 27177:50-52

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläpäässä, missä pintakerroksia oli n. 40 cm. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, ehkä hieman luoteispäähän kapeneva, ja kaakkoispäässä pitkin koillissivua oli 10-15 cm läpimitaltaan olevista kivistä tehty rivi. Myös haudan keskellä oli joitakin hajallisia kiviä. Kuoppa oli kaivettu poikittain haudan 1275 päälle, ja on todennäköistä, että sen keskeltä löydetyt saviastian jäännökset ja pääkallo ovat vanhemmasta haudasta, joka oli tätä n. 15 cm syvempi. Tämän haudan pinnalta tavattiin pari saviastianpalaa (27177:50,51) ja palanut savenpala (27177:52). Päissä, jotka olivat vanhemman haudan 1275 ulkopuolella, haudan pohja oli tasainen.

Hauta 1275

Sijainti 114/24

Suunta SSW-NNE

Koko 310x120 cm

Syvyys 65-75 cm

Karttasivut 20, 25

Valokuvat 48, 50

Löydökset 27177:53-60

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläpäässä, missä pintakerroksia oli n. 40 cm. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen, ja vain sen koillispäässä havaittiin heikko maatonne puun juova. Sen kummassakin päässä oli kookkaat kivet ja muutamia pienempiä kiviä, ja mahdollisesti keskustassakin oli ollut kiviryhmä, joka kuitenkin oli hajonnut myöhempiä hautoja 1273, 1274, 1276 ja 1277 tehtäessä. Kolme viimeksi mainittua oli tehty poikittain haudan 1275 päälle, ja vaikka ne olivat tätä matalampia, niitä tehtäessä oli pahasti tuhottu hautaa 1275. On todennäköistä, että pääkallo, joka löydettiin haudan keskeltä tämän ja haudan 1274 rajalta, ei ollut alkuperäisellä paikallaan. Sen lisäksi haudan pohjalla koillispäässä oli vain hyvin heikkoja jäännöksiä jostakin pitkistä putkiluusta. Saviastian jäännökset (27177:57, valokuva 50) tavattiin osaksi tämän haudan pohjalta, osaksi haudan 1274 täytemaasta. Lähellä palasia oli riipushioimen katkelma (27177:53). Aivan haudan lounaispäästä löydettiin rautapuikko (27177:54) ja siitä koilliseen oli haudan pohjalla pitkä ruostejälki, jonka kohdalta saatiin talteen vain hieman raudanpalasia (27177:56). Todennäköisesti siinä oli ollut jokin kookas rautaesine, joka oli poistettu joskus aikaisemmin. Mainittujen löydösten lisäksi tavattiin haudan pohjalta vain spiraalikoristeen katkelma (27177:55) läheltä mainittua putkiluuta. Täytemaassa oli palanutta savea ja neljä sirua palanutta luuta (27177:58-60).

Hauta 1279

Sijainti 116/19
 Suunta SSW-NNE
 Koko 170x55 cm
 Syvyys 90 cm

Karttasivut 20, 27
 Valokuvat
 Löydökset 27177:63

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintamaata oli n. 45 cm:n paksuudelta. Sitä tehtäessä oli hieman rikottu haudan 1290 koillissivua ja hauta 1289 taas meni hieman tämän lounaispään päälle. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen ja sen pohja oli tasainen. Sen lounaispäästä, lähes 30 cm pohjaa ylempää, löydettiin rautavartaan katkelma (27177:63), mutta mitään muita löydöksiä ei tavattu.

Hauta 1280

Sijainti 114/21
 Suunta SSW-NNE
 Koko 260x100 cm
 pohjalta 160x95 cm
 Syvyys 65 cm

Karttasivut 20, 27
 Valokuva 51
 Löydökset 27177:64-65

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintakerrosta oli n. 40 cm. Se näytti esiin tullessaan huomattavan laajalta, mutta se pienehi nopeasti leveähköksi kuopaksi, jonka koillispäätä peitti yksi n. metrin pituinen kivi ja useita pienempiä kiviä. Kuopan pohja oli tasainen. Lounaispäästä löydettiin pronssinen spiraalisormus (27177:64) ja täytemaassa oli joitakin saviastianpaloja (27177:65) sekä melko runsaasti hiilen siruja. Luita ei ollut säilynyt.

Hauta 1281

Sijainti 113/18
 Suunta SW-NE
 Koko ainakin 90x50-60 cm
 Syvyys n. 60 cm

Karttasivut 20, 27
 Valokuvat
 Löydökset 27177:66-71

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintakerroksia oli 35-40 cm. Sen koillispää oli tuhoutunut hautaa 1290 tehtäessä. Hautakuoppa vaikutti pyöristytävälmaiselta ja sen pohja oli tasainen. Kaikki löydökset tulivat läheltä haudan 1290 reunaa, joten ne luultavasti olivat olleet haudan keskivaiheilla. Veitsi (27177:66) oli kaakkoislaidalla, sormus (27177:68) hieman keskemällä, valkoinen helmi (27177:67) lähellä luoteislaitaa. Seulottaessa löydettiin sininen helmi (27177:70), pronssirengas ja pala ketjua (27177:69). Nämä olivat maasta, joka oli peräisin veitsen luoteispuolelta jokseenkin haudan keskeltä. Täytemaassa oli yksi saviastianpala (27177:71).

Hauta 1283

Sijainti 110/23
 Suunta SW-NE
 Koko 250x75-80 cm
 pohjalta 195x80 cm
 Syvyys 75-80 cm

Karttasivut 20, 28, 29
 Valokuvat 53-55, 57
 Löydökset 27177:72-84

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintamaata oli 40-60 cm:n paksuudelta. Kuopan päällä oli koko sen pituudelta hajanaista kiveystä. Haudan kulmat olivat pyöristyvät ja pohja oli tasainen, mutta sen lounaispäässä oli tullut vastaan pari pohjakiveä, joten haudaus oli tehty koillispäähän. Täällä oli merkkejä n. 180-185 cm pitkistä 65 cm leveästä puurakennelmasta, mahdollisesti ruuhiarkusta, koska pääty näytti pyöristyvältä. Jäljet olivat vahvoja vain koillispään luoteissivulla, eivätkä ne täälläkään ulottuneet kuin 15 cm:n korkeuteen pohjasta, joten rakenteesta ei voi olla varma. Vainajan kaikki luut olivat maatuneet, mutta esineiden sijainnista päätellen tämä oli levännyt pää lounaassa. Haudan tästä päästä löydettiin kolme sinistä helmeä (27177:72,78) ja niistä 40-50 cm koilliseen kaksi pronssista spiraalisormusta (27177:76,79). Näistä jälkimmäisen, joka oli toista n. 25 cm pohjoisempana, sisällä oli sormen luu. Haudan koillispäässä olivat sirppi (27177:75) ja saviastia (27177:73) sekä jäännöksiä esiliinan kulmakoristeista (27177:80,81). Muutamia spiraaleja löydettiin myös seulottaessa (27177:74) ja sirpin lähellä oli yksi helmi (27177:77). Täyttemaasta tavattiin saviastianpaloja, palanutta luuta ja kivilaji-iskos (27177:82-84) ja siinä oli melko tavalla hiilensiruja.

Hauta 1288

Sijainti 119/32
Suunta SW-NE
Koko ain. 80x50 cm
Syvyys n. 60 cm

Karttasivut 20, 30
Valokuva 46
Löydökset 27177:85

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, missä pintamaakerroksia oli n. 35 cm:n paksuudelta. Sen koillispäätä oli ehkä hävinnyt jonkin verran viemäriojaa kaivettaessa. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen, pohjalta lähes soikea, ja sen lounaispään päällä oli pieni kiviryhmä (kuva 46). Pohja oli tasainen. Haudasta löydettiin vain saviastianpalasia (27177:85), mutta kaksi näistä on pohjan ja seinämän yhtymäkohdasta, ja on mahdollista, että astia on rikkoutunut viemäriojaa kaivettaessa.

Hauta 1304

Sijainti 111/17
Suunta SW-NE
Koko 180x45-50 cm
Syvyys 65-100 cm

Karttasivu 20
Valokuvat -
Löydökset 27177:97-99

Hauta, jota tehtäessä oli rikottu vanhempia hautoja 1303 ja 1305, sijaitsi joutomaa-alueella kalmiston eteläosassa, paikassa, missä joutomaa oli vaihtumassa pelloksi. Sen tähden sen luoteissivun päällä oli huomattavasti enemmän pintamaata kuin kaakkoissivulla pintakerroksen paksuuden vaihdellessa 75 cm:n ja 40 cm:n välillä. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen, pohja oli kivien vuoksi epätasainen. Haudan koillispäästä löydettiin katkelmia pronssispiraaleista (27177:97) ja täyttemaassa oli saviastianpala ja kvartsi-iskos (27177:98-99), mutta muuta ei havaittu.

LIEDET JA NOKIKUOPATKuoppaliesi 5 (ruutu 120/23)

Sijainti 120/23	Karttasivut 20, 31, 32
Koko n. 245x235 cm	Valokuvat 20-24
Syvyys n. 70-80 cm (mullan rajasta)	Löydökset 27177:100-102

Kuoppaliesi n:o 5 sijaitsi Luistarin alueen eteläosassa joutomaan ja pellon rajalla siten, että pohjoisinta osaa siitä peitti 35-45 cm:n paksuinen täytemaakerros, mutta osa siitä oli pelto-ojan alla ja siten osittain myöhemmän ajan materiaalin täyttämä. Tämä näkyy selvästi etelä-pohjoissuuntaisesta profiilikartasta (ks. myös valokuva 21), jossa ojan alue näkyy lähes kivettömänä, kun taas muualla, myös ojan alla, kuoppa on täynnä palaneita kiviä. Kivimateriaali oli vaihtelevan kokoista, suurimmat kivet olivat läpimitaltaan 30 cm, pienimmät vain n. 5 cm (valokuva 22, jossa näkyy kiviä myös profiilissa). Maa kivien välissä oli nokista ja pohjalla oli jopa runsaan 5 cm:n paksuimen noki- ja hiilikerros, josta saatiin myös hiilinäytteitä (27177:151g,h). Kuoppa pyörityi pohjaan, mutta tämän keskellä oli lähes metrin laajuinen miltei tasainen alue. Hiilikerroksen alla oli punaiseksi palanutta maata ja tämä jatkui myös reunoilla. Noin 15-25 cm lieden pinnan alta, selvästi palaneiden kivien joukosta, löydettiin viisi palasta naarmupintaista saviastiasta (27177:100). Muuten kuopasta tavattiin vain yksi palanut luunsiru (27177:101) ja rautakuonan pala (27177:102), joka oli pohjaa n. 45 cm ylempänä.

Kuoppaliesi 6 (ruutu 121/28)

Sijainti 121/28	Karttasivut 20, 32
Koko ?	Valokuva 19
Syvyys ain. 55 cm (mullan rajasta)	Löydökset 27177:103

Kuoppaliesi 6 sijaitsi edellisestä vain kolmisen metriä pohjoiskoilliseen, missä pintamaata oli ollut yli 40 cm. Se oli aivan pääviemäriin vieressä, niin että ilmeisesti suurin osa liettä oli tuhoutunut viemäriä kaivettaessa. Kaivuri oli mm. selvästi kauhaissut lieden keskustaa, mikä näkyy valokuvasta 19. Tämä on otettu sen jälkeen, kun ylimääräinen maa oli poistettu lieden jäännöksen kohdalta. Jäljellä olevan segmentin pituus oli n. 175 cm ja suurin leveys n. 40 cm. Jos liesi on ollut jokseenkin pyöreä, kuten Luistarin muut tulisijat, sen on alkuaan täytynyt olla yli kahden metrin laajuinen. Kuoppa oli täynnä nokimaata, jonka joukossa oli hiilenpaloja ja selviä hiekkajuovia, palaneita kiviä oli vähemmän kuin edellisessä ja nokisin kerros oli pinnalla. Hiilinäyte (27177:151i) on kuitenkin n. 30 cm alemmaa. Kuopan ainoa löydös oli heikosti naarmutettu saviastianpala (27177:103).

Kuoppaliesi 7 (ruutu 101/129)

Sijainti 101/129
 Koko n. 220x200 cm
 Syvyys n. 60 cm (mullan alta)

Karttasivut 19, 33
 Valokuvat 1-2, 17-18
 Löydökset 27177:104

Kuoppaliesi 7 sijaitsi muinaisjäännösalueen pohjoisosassa viemäriojakaivannon länsipuolella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Sen luoteis- ja kaakkoisreunoja oli tuhottu hautoja 1232 ja 1233 tehtäessä. Heti pintamullan poistamisen jälkeen se näkyi tummana harvakivisenä läikkänä (kuvat 1, 2 ja 17), mutta alempana kiviä oli erittäin tiheässä (kuva 18 ja profiilikartta). Kuoppa suippeni pohjaan, niin että se oli keskeltä selvästi syvin. Nokimaan joukossa oli siellä täällä hiekkaa, mutta pohjalla noki- ja hiilikerros oli yhtenäinen, paikoin 6-7 cm:n paksuinen. Tästä nokimaakerroksesta otettiin näyte 27177:151f. Kuopasta tavattiin joitakin saviastianpaloja (27177:104). Maa kuopan ympärillä oli vain hieman punaiseksi palanut.

Liesi haudan 1294 alla

Sijainti 114/15
 Koko n. 80x50-60 cm
 Syvyys n. 20 cm

Karttaliite 20, 30
 Valokuva 52
 Löydökset 27177:105

Aivan Luistarin kaivetun alueen eteläisimmässä kulmassa, missä multaa oli n. 30 cm, oli esineetön hauta 1294, jonka lounaispää oli sattunut vanhemman lieden tai nokiläikän kohdalle (kuva 52). Läikästä oli säilynyt vain tumma kehä haudan päädyn ympärillä, eikä siinä näytä olleen kiviä. Nokista maata oli kuitenkin n. 20 cm:n syvyydeltä ja kuopasta löydettiin eläimen hammas (27177:105). Saman haudan toisessa päässä oli n. 60 cm läpimitaltaan oleva kolmiomainen kivi ja sen pohjoiskulmaa kiertäen läikkä punaiseksi palanutta maata, kooltaan n. 90x50 cm. Sen keskellä oli 25x15 cm:n suuruinen, lähes 20 cm:n syvyinen nokiläikkä, muutamia siruja palanutta luuta (27177:142), saviastian palanen (27177:140) ja punaiseksi palanutta savea (27177:141). Punaista maata oli vain n. 5 cm:n paksuudelta. Luultavasti tämä läikkä kuului samoihin asuinpaikkajälkiin kuin nokikuoppakin.

Kivilatomus

Sijainti 110/20
 Koko n. 200x150 cm
 Paksuus n. 50 cm

Karttasivut 20, 34, 35
 Valokuvat 14-16, 59
 Löydökset 27177:106-113,120

Eteläisen kaivausalueen länsiosassa, missä pintamaan paksuus oli 35-45 cm, oli kaksi parimetristä kiveä ja näiden välillä pienempien kivien muodostama kasa. Se oli tehty erikokoisista kivistä, suurimmat olivat 50 cm läpimitaltaan, pienimmät 5-10 cm. Jo heti kaivausten alussa löydettiin itäisemmän suuren kiven pohjoispuolelta ruuduista 110-113/22 kuutiokiven katkelma (27177:127), kiekkokivi (27177:132) ja saviastian reunapala (27177:133) ja kivikasan päältä kuutiokivi (27177:120), mutta vasta kaivauksen

lopulla kiinnitettiin huomiota siihen, että maa kivikasan ympäristössä oli nokista. Tutkimuksissa kävi ilmi, että paikalla oli n. 50 cm:n paksuinen latomus, jonka alla oli vielä lähes 20 cm paksu kerros hiilensekaista maata. Kivien välistä ja alta löydettiin melkein neljänneskilo saviastianpalasia (27177: 106-110), pari palanutta luunsirua (27177:111), hieman rautakuonaa ja kvartsi-iskos (27177:112-113). Haudan merkki tämä kivikasa ei ollut, vaan todennäköisesti se liittyi vanhempaan asuinpaikkaan. Sen alta on hiilinäyte 27177:151j.

Hautojen ja edellä esiteltyjen muiden muinaisjäännösten ulkopuolelta saadut löydökset olivat kesän 1992 kaivauksissa vähäiset. Pohjoiselta kaivausalueelta löydettiin vain n. 15 g saviastianpaloja, yksi palaneen luun siru ja kivilaji-iskos (27177:114-119). Eteläisellä alueella oli n. 145 g saviastianpaloja ja hieman palanutta savea (27177:121-126,128-130,134-139, 143-150) sekä yksi palanut luunsiru (27177:131). Jos kaikki pintakerroksetkin olisi seulottu, määrä olisi voinut kasvaa jonkin verran, sillä ne asuinpaikan jäljet, joita ei ole tuhottu hautoja kaivettaessa, on luultavasti hävitetty ojankaivuussa ja peltoa muokattaessa.

KARTTASIVUT JA KARTTOJEN AIHEET

18. Yleiskartta, vuonna 1992 kaivetut alueet
19. Pohjoisen alueen haudat
20. Eteläisen alueen haudat
21. Eteläisen alueen pintavaaitukset
22. Hauta 1260, kiveys
23. Hauta 1260, löydökset
24. Haudat 1264-1266, 1270, 1284-1287
25. Haudat 1268, 1269, 1272-1277, 1297-1299
26. hauta 1273
27. Haudat 1279-1281, 1289, 1290
28. 1278, 1283
29. Hauta 1283, löydökset
30. Haudat 1288 ja 1294 ja liesi sen alla
31. Kuoppaliesi 5
32. Kuoppaliedet 6 ja 5, profiilit
33. Haudat 1232 ja 1233 sekä kuoppaliesi 7
34. Kiveys kohdassa 111/20, ensimmäinen kivikerros
35. Kiveys kohdassa 111/20, toinen kivikerros
36. Luistarissa eri vuosina tutkitut alueet ja alueet, joilla vielä voi olla muinaisjäännöksiä

HAUTALUETTELO 1992

Hauta	Sij.	Suunta	Koko	Syvyys	Alan:ot	Valok.	Karttas.
1209	104/116	SSW-NNE	160x40-70	85			19
1210	102/120	SSW-NNE	150x45-50	100-105	1-2		19
1211	99/122	SSW-NNE	140x50	95			19
1212	102/122	SSW-NNE	160x60	90			19
1213	98/124	SSW-NNE	60x50	60			19
1214	97/125	SSW-NNE	110x40-50	60			19
1215	97/124	SSW-NNE	200x50-55	80-85			19
1216	100/126	SSW-NNE	170x60	115	3		19
1217	101/124	SSW-NNE	240x55	85-90	4		19
1218	101/123	SSW-NNE	140x60	110-115			19
1219	103/124	SSW-NNE	Ain.160x50	95			19
1220	102/125	WNW-ESE	140x40-50	80	5		19
1221	97/127	SSW-NNE	160xain.35	90			19
1222	98/128	SSW-NNE	180x40	85-95			19
1223	97/126	SSW-NNE	180x40	100			19
1224	98/127	SSW-NNE	120x60	90-95			19
1225	100/126	SSW-NNE	Ain.135x40	85-90			19
1226	101/127	SSW-NNE	160x50	110	6-8		19
1227	98/129	SSW-NNE	150x50-60	80-85	9-10		19
1228	99/128	SSW-NNE	150x45	90			19
1229	99/130	SSW-NNE	Ain.120x55	110	11		19
1230	100/132	SSW-NNE	145x55-60	115	12		19
1231	100/131	SW-NE	160x50	90			19
1232	101/131	SSW-NNE	140x45	90			19,33
1233	102/129	SSW-NNE	185x65	120	13		19,33
1234	103/131	SSW-NNE	180x55	85			19
1235	103/132	SSW-NNE	Ain.80x40	85			19
1236	104/132	SSW-NNE	Ain.130x35	90			19
1237	104/131	SSW-NNE	Ain.125-55	125			19
1238	103/130	SSW-NNE	165x35	120			19
1239	96/132	SW-NE	165x35	115-125			19
1240	96/132	SW-NE	160x45	100-110			19
1241	97/132	SW-NE	185x40	100			19
1242	95/132	SSW-NNE	190x45	90-95	14		19
1243	96/134	SW-NE	135x55	95			19
1244	97/134	SSW-NNE	Ain.75x35	85			19
1245	98/135	SSW-NNE	160x55	75-90			19
1246	97/135	SSW-NNE	Ain.140x50	75-100			19
1247	99/134	SSW-NNE	140x40	80-100			19
1248	100/133	SSW-NNE	140x30	70-75			19
1249	102/134	SW-NE	Ain.80x45	80			19
1250	102/136	SSW-NNE	Ain.165x65	100			19
1251	101/133	SW-NE	120x45	105			19
1252	102/134	SW-NE	Ain.105x35	70			19
1253	102/133	SW-NE	Ain.100x50	100			19
1254	102/133	SSW-NNE	Ain.85x45	90			19
1255	96/122	SW-NE	Ain.120x60	85	15		19
1256	101/120	SSW-NNE	260x40	95			19
1257	95/130	SSW-NNE	Kaivamaton				19
1258	94/133	SSW-NNE	Kaivamaton				19
1259	94/134	SSW-NNE	Kaivamaton				19
1260	116/31	SW-NE	340x135-145	85	16-41	25-44	20,22,23
1261	120/30	SSW-NNE	150x35	115		47	20
1262	119/28	SSW-NNE	115x40	95		47	20

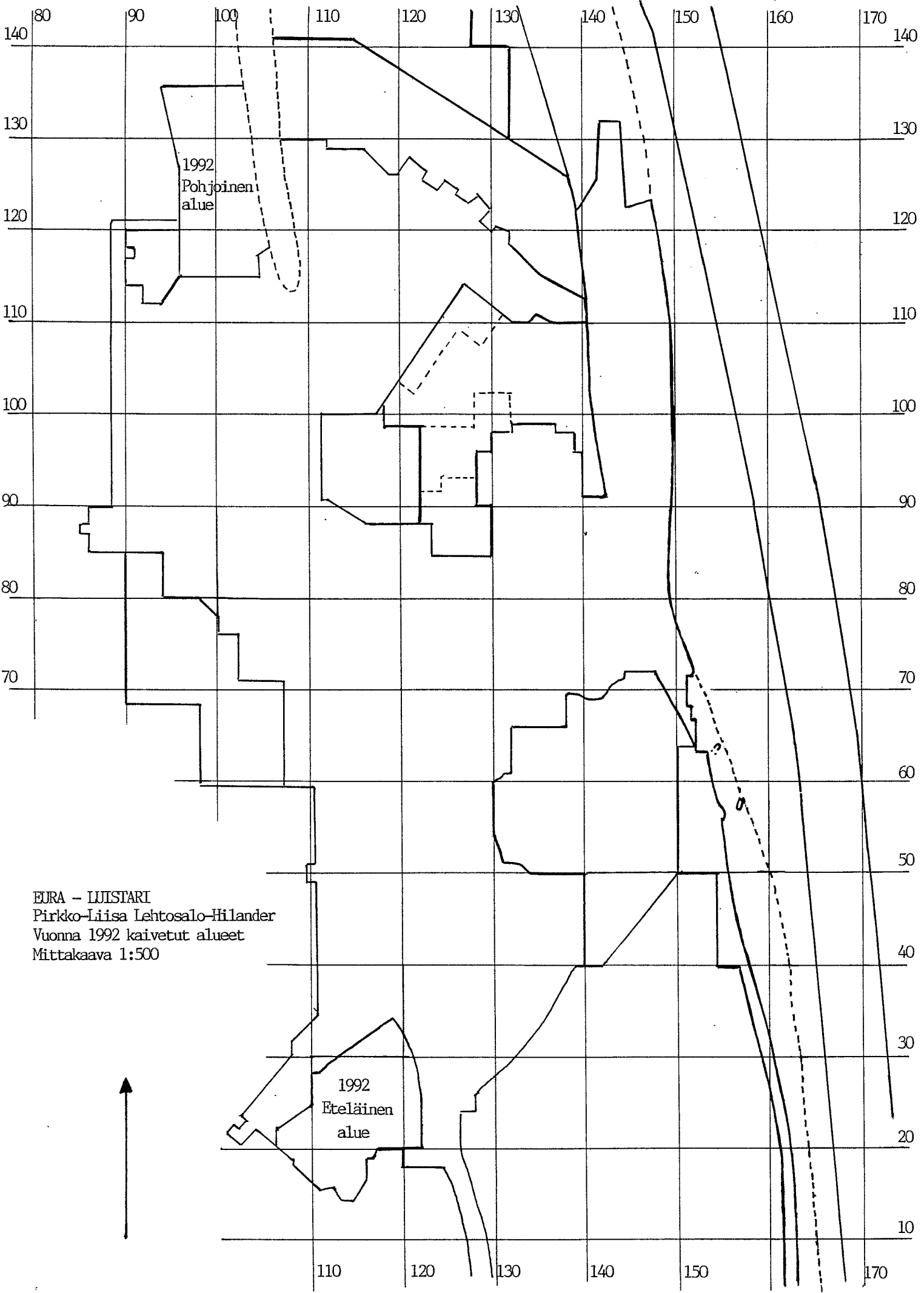
Hauta	Sij.	Suunta	Koko	Syvyys	Alan:ot	Valokuvat	Kartat
1263	120/29	SSW-NNE	120x40	105		47	20
1264	116/26	SSW-NNE	170x45	50-55	42	45	20,24
1265	116/28	WSW-ENE	270x95	60	43-44	8-9	20,24
1266	117/25	SSW-NNE	140x45	70		45	20,24
1267	117/24	SSW-NNE	150x50	85-90			20
1268	116/23	SSW-NNE	170x50	75-80			20,25
1269	116/23	NW-SE	150x50	60			20,25
1270	116/27	NW-SE	140x60	70	45-46		20,24
1271	112/25	NW-SE	155x50	65		10-11	20
1272	113/26	WNW-ESE	160x55	70-80		10-11	20,25
1273	113/24	S-N/N-S	230x60	90-95	47-49	10,11, 48,49	20,25,26
1274	114/24	NW-SE	205x45-55	50-60	50-52	10,11,48	20,25
1275	114/24	SSW-NNE	310x120	65-75	53-60	11-13, 48,50	20,25
1276	115/23	NW-SE	Ain.180x65	55	61-62	10-11	20,25
1277	114/26	NW-SE	270x55-65	70-75		10-11	20,25
1278	108/22	SW-NE	105x45	95		53,56	20,28
1279	116/19	SSW-NNE	170x55	90	63		20,27
1280	114/21	SSW-NNE	260/160x100	65	64-65	51	20,27
1281	113/18	SW-NE	Ain.90x50	60	66-71		20,27
1282	121/21	NW-SE	200x50	50			20
1283	110/23	SW-NE	250x75-80	75-80	72-84	53-55,57	20,28,29
1284	115/27	NW-SE	160x45	60		45	20,24
1285	116/26	NNW-SSE	180x40-50	60-70		45	20,24
1286	116/26	NW-SE	Ain.150x40	55		45	20,24
1287	118/25	NW-SE	Ain.160x40	60		45	20,24
1288	119/32	SW-NE	75x50	60	85	46	20,30
1289	115/19	NW-SE	220x45-50	60-70	86		20,27
1290	114/18	NW-SE	340x55-60	50-60	87-88		20,27
1291	112/17	WNW-ESE	Ain.150x60	70-80	89		20
1292	112/18	SSW-NNE	130x40	55-70	90-91		20
1293	111/18	WNW-ESE	Ain.150x60	60-100	92		20
1294	114/16	SSW-NNE	110x55	70	93	52	20,30
1295	116/20	NW-SE	145x30-45	55	94		20
1296	116/21	SSW-NNE	155x50	95			20
1297	116/22	SSW-NNE	140x45	65-70			20,25
1298	115/22	NW-SE	135x30-35	60			20,25
1299	116/22	NW-SE	Ain.130x50	70	95		20,25
1300	118/20	NW-SE	Ain.140x45	45-75			20
1301	117/21	SSW-NNE	180x45	75-90	96		20
1302	116/20	SSW-NNE	160x55	85			20
1303	110/17	NW-SE	170x50	60-90			20
1304	111/17	SW-NE	180x45-50	75-80	97-99		20
1305	110/16	WNW-ESE	170x40	85			20

NEGATIIVI-JA VALOKUVALUETTELO

Negat. Kuva Aihe

94969	2	Vuoden 1992 pohjoisen alueen hautoja koillisesta.
94970	-	Sama kuin kuva 1.
94971	1	Pohjoinen kaivausalue koillisesta.
94972	19	Etel. alue, tuhoutunut liesi idästä.
94973	-	Sama kuin kuva 47.
94974	-	Hauta 1288 koillisesta.
94975	-	Sama kuin kuva 4.
94976	4	Pohjoista kaivausaluetta lounaasta.
94977	-	Sama kuin ed.
94978	-	Sama kuin ed.
94979	3	Pohjoista kaivausaluetta pohjoiskoillisesta.
94980	-	Sama kuin kuva 3.
94981	10	Kuvan keskellä haudat 1271-1277 koillisesta.
94982	-	Kuten ed. pohjoiskoillisesta.
94983	-	Sama kuin ed.
94984	5	Et. kaivausalue lounaasta.
94985	-	Sama kuin kuva 5.
94986	12	Eteläinen alue lounaasta.
94987	7	Eteläinen alue idästä.
94988	-	Sama kuin ed.
94989	6	Eteläistä aluetta idästä.
94990	17	Pohjoisen alueen liesi koillisesta.
94991	-	Sama kuin ed.
94992	46	Hauta 1288 koillisesta.
94993	47	Haudat 1261-1263 koillisesta.
94994	8	hauta 1265 ympäristöineen koillisesta.
94995	-	Sama kuin kuva 8.
94996	-	Sama kuin kuva 9.
94997	9	Hauta 1265 ympäristöineen koillisesta.
94998	21	Liesi kohdassa 120/23 koillisesta.
94999	-	Sama kuin ed. (vaakakuva).
95000	11	Haudat 1271-1277 pohjoiskoillisesta.
95001	-	Sama kuin kuva 11.
95002	13	Kaivausta eteläisimmässä kulmassa, koillisesta.
95003	-	Sama kuin kuva 13.
95004	14	Et. alue, kiveys pohjoisesta.
95005	-	Sama kuin ed. itäkaakosta.
95006	15	Sama kuin ed. ylh. itäkoillisesta.
95007	-	Sama kuin ed. kaakosta.
95008	-	Sama kuin kuva 16.
95009	16	Et. alue, kiveys länsilounaasta.
95010	25	Haudan 1260 kiveys etelästä.
95011	-	Sama kuin kuva 20.
95012	20	Liesi kohdassa 120/23 luoteesta.
95013	-	Haudan 1280 kiveystä ylh. luoteesta.
95014	-	Sama kuin kuva 26 (pystykuva).
95015	26	Haudan 1260 kiveys ylh. lännestä.
95016	-	Sama kuin kuva 45.
95017	45	Haudat 1270, 1264, 1266, 1284-1287 luoteesta.
95018	58	Kaivajat 1992.
95019	23	Liesi kohdassa 120/23, saviastiaa koillisesta.
95020	-	Sama kuin ed. pohjoisesta.
95021	24	Liesi kohdassa 120/23, saviastiaa luoteesta.
95022	-	Sama kuin kuva 28.
95023	28	Haudan 1260 kiveys lounaasta.

- 95024 - Sama kuin kuva 27.
95025 27 Haudan 1260 kiveys pohjoisesta.
95026 29 Haudan 1260 kiveys koillisesta.
95027 - Sama kuin kuva 30.
95028 - Sama kuin kuva 30.
95029 30 Hauta 95029 lounaasta.
95030 31 Hauta 1260 koillisesta.
95031 - Kuten ed. pohjoiskoillisesta.
95032 53 Haudat 1278 ja 1283 lounaasta.
95033 - Sama kuin ed.
95034 32 Kaivausta haudan 1260 kohdalla lounaasta.
95035 33 Sama kuin ed.
95036 34 Sama kuin ed.
95037 - Sama kuin ed.
95038 22 Liesi kohdassa 120/23, profiili koillisesta.
95039 42 Haudan 1260 saviastiat idästä.
95040 - Sama kuin kuva 35.
95041 35 Haudan 1260 lounaispää koillisesta.
95042 - Haudan 1260 löytökerros luoteesta.
95043 - H. 1260, korusto luoteesta.
95044 - Sama kuin ed.
95045 39 Haudan 1260 korusto koillisesta.
95046 37 Haudan 1260 löytöjä luoteesta.
95047 - Sama kuin kuva 37.
95048 - Sama kuin kuva 41.
95049 - Sama kuin kuva 44.
95050 44 H. 1260, veitsi ja tuppi suoraan ylhäältä.
95051 - Sama kuin kuva 44.
95052 48 H. 1260, saviastiat idästä.
95053 38 H. 1260, korusto koillisesta.
95054 - H. 1260, korusto ylh. luoteesta.
95055 36 H. 1260, saviastiat ja korusto ylh. koillisesta.
95056 - H. 1260, sirpin vartta (?) haudan jalkopäässä.
95057 41 H. 1260, sirppi ja esiliinan helmukset luoteesta.
95058 40 H. 1260, sirppi ja esiliinan helma koillisesta.
95059 - Sama kuin kuva 40.
95060 - Hauta 1273 kaakosta.
95061 - Et. kaivausalue kuvattuna lounaasta.
95062 49 Hauta 1273 etelästä.
95063 - Sama kuin kuva 22.
95064 - Sama kuin kuva 18, etelästä.
95065 - Sama kuin kuva 50.
95066 50 H. 1275, saviastianpaloja.
95067 56 H. 1278, Kiveys kaakosta.
95068 - Sama kuin ed. lounaasta (pystykuva).
95069 - Sama kuin ed. (pystykuva).
95070 - Piirtäjä työssään.
95071 - Sama kuin kuva 51.
95072 51 Haudan 1280 kiveys koillisesta.
95073 52 Hauta 1294 koillisesta.
95074 48 Haudat 1273-1275, 1277 lounaasta.
95075 - Sama kuin kuva 48 (vaakakuva).
95076 55 Hauta 1283 kaakosta.
95077 57 Hauta 1283 koillisesta.
95078 - Sama kuin kuva 54.
95079 54 Hauta 1283 lounaasta.
95080 18 Liesi kohdassa 101/129, profiili lännestä.
95081 - Sama kuin ed. luoteesta.

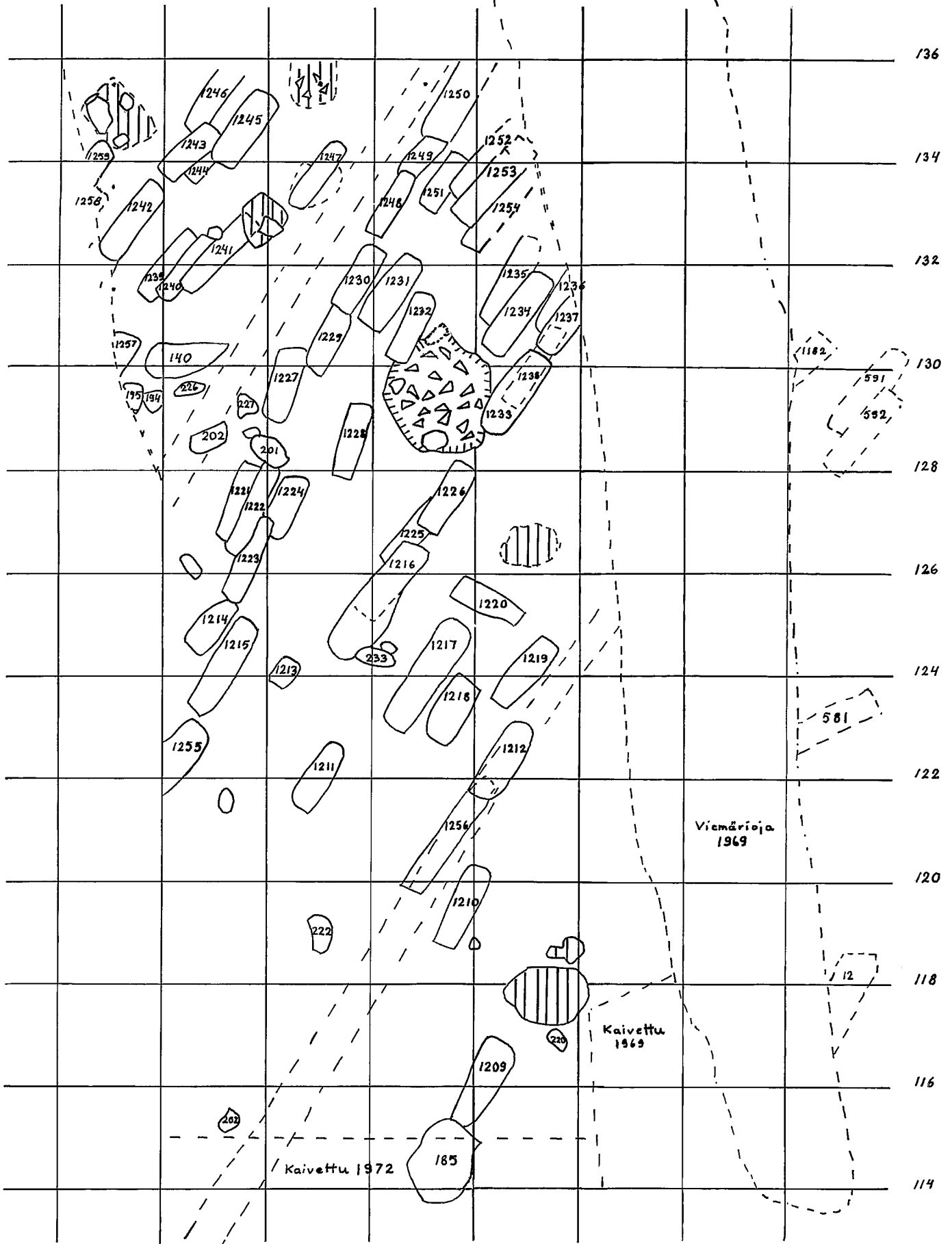
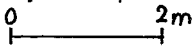
EURA - LUJISTARI
 Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander
 Vuonna 1992 kaivetut alueet
 Mittakaava 1:500

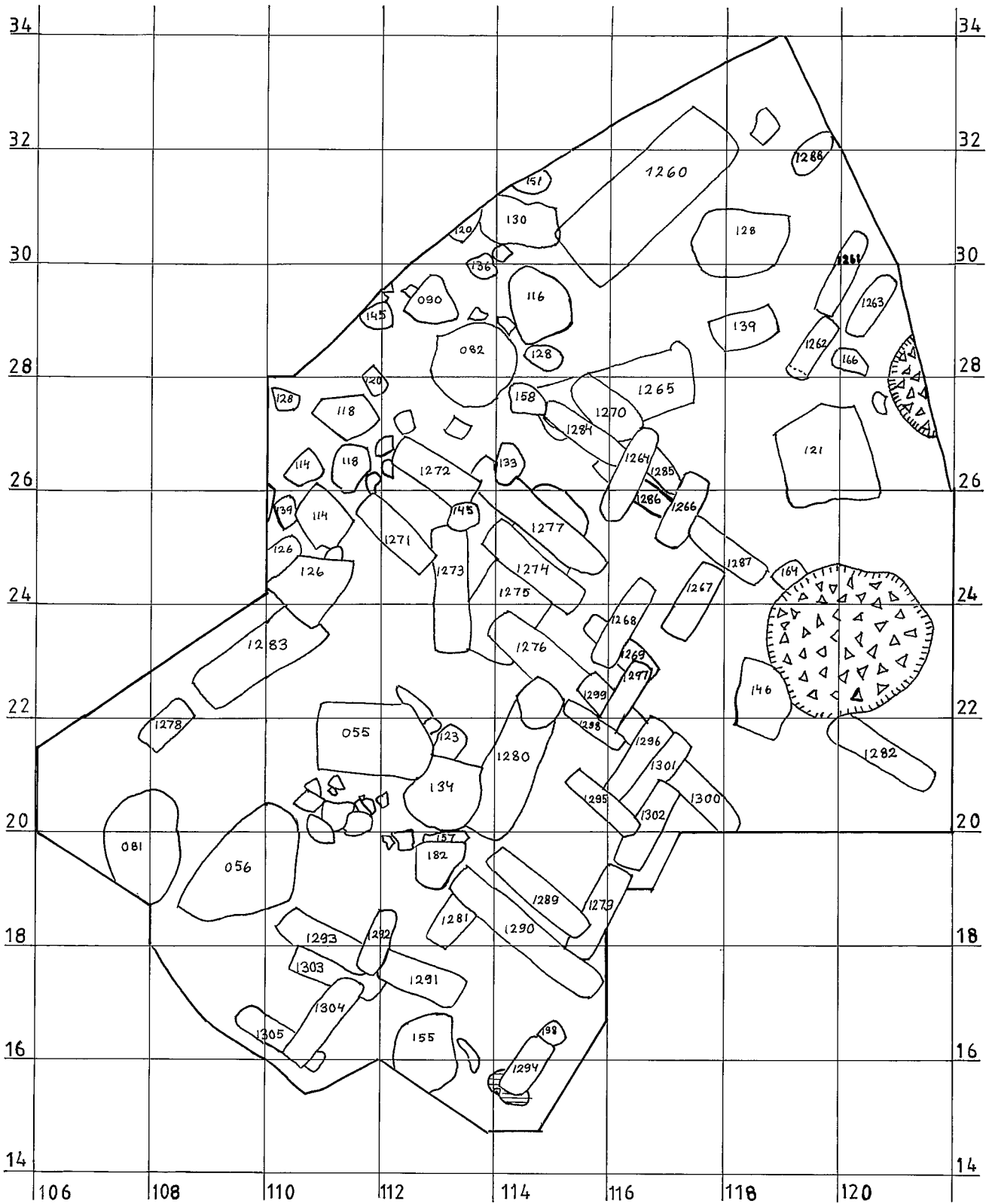
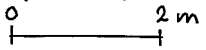
1992
 Eteläinen
 alue

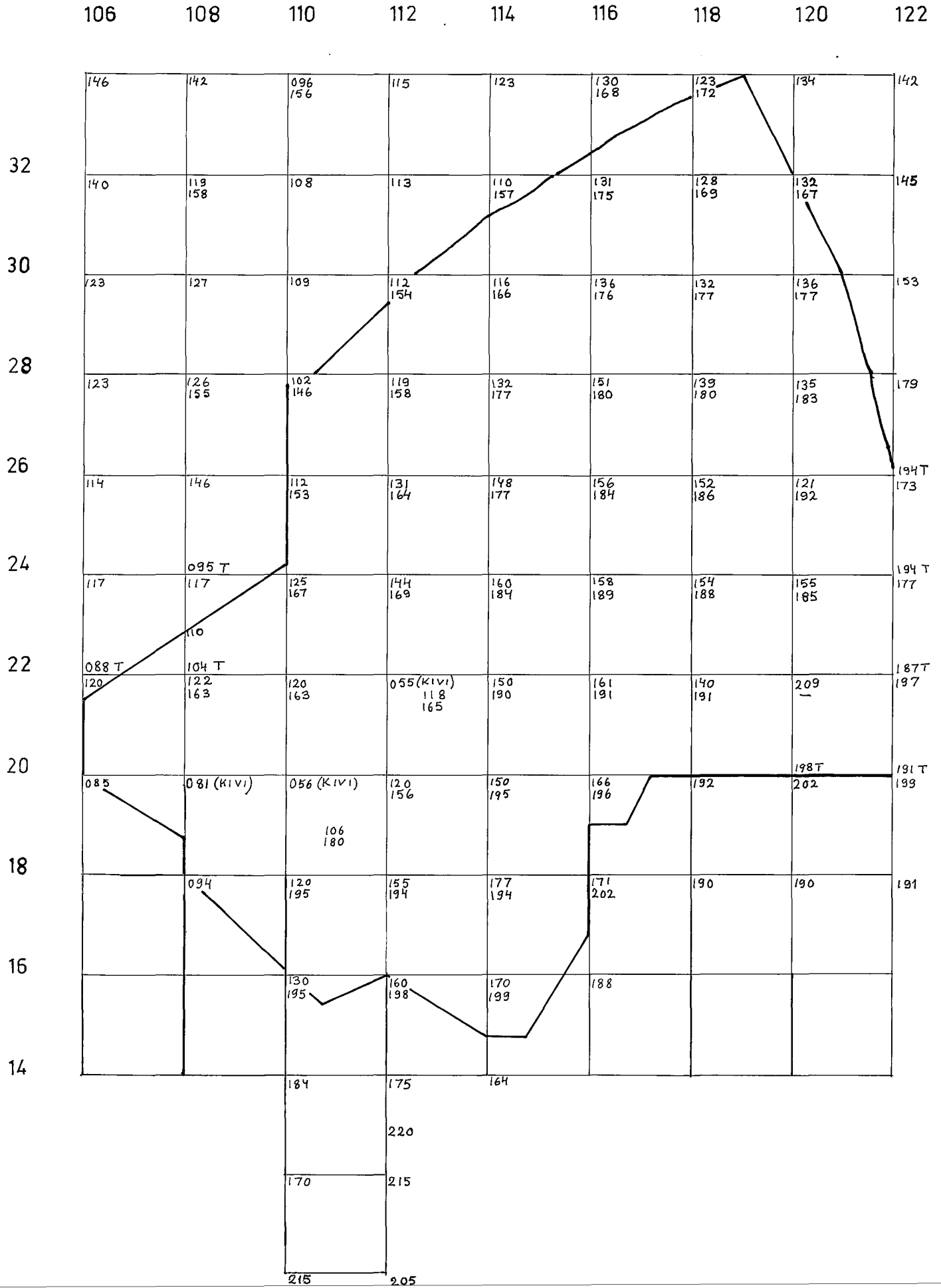
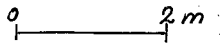
1992
 Pohjoinen
 alue

EURA - Luistari
 P - L. Lehtosalo - Hjalander 1992
 Pohjoinen kaivausalue, yleiskartta
 Kp. 3 pl. 140

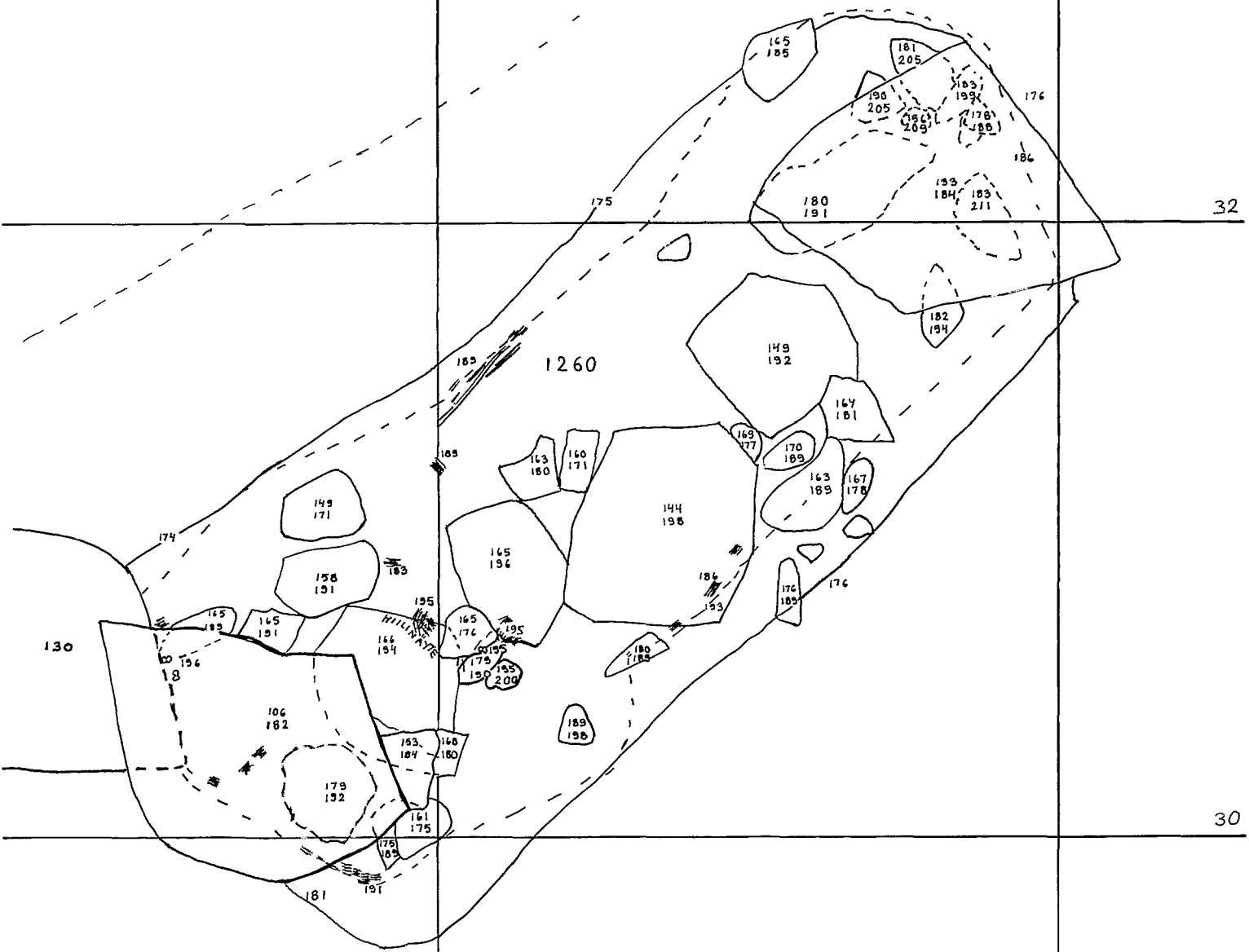

EURA LUISTARI

PLLH 1992

H 1260

Kp 3 pl 140

32

30

116

118

EURA LUISTARI
PLLH 1992
H 1260
Kp 3 pl 140
0

1m

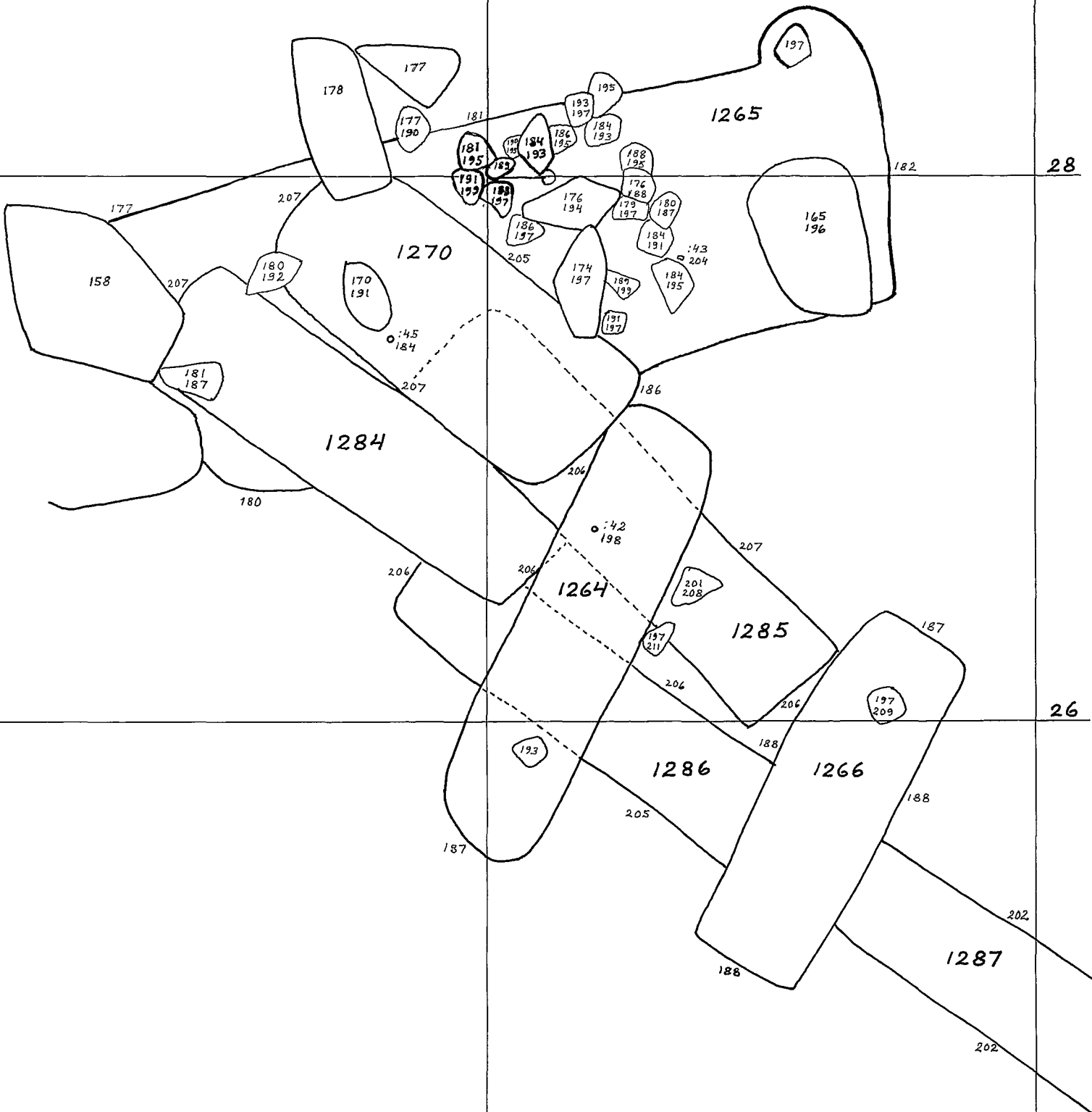
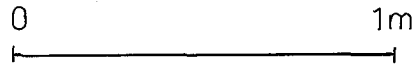

EURA-LUISTARI

PLH 1992

H 1264-1266, 1270, 1284-1287

Kp 3 pl 140

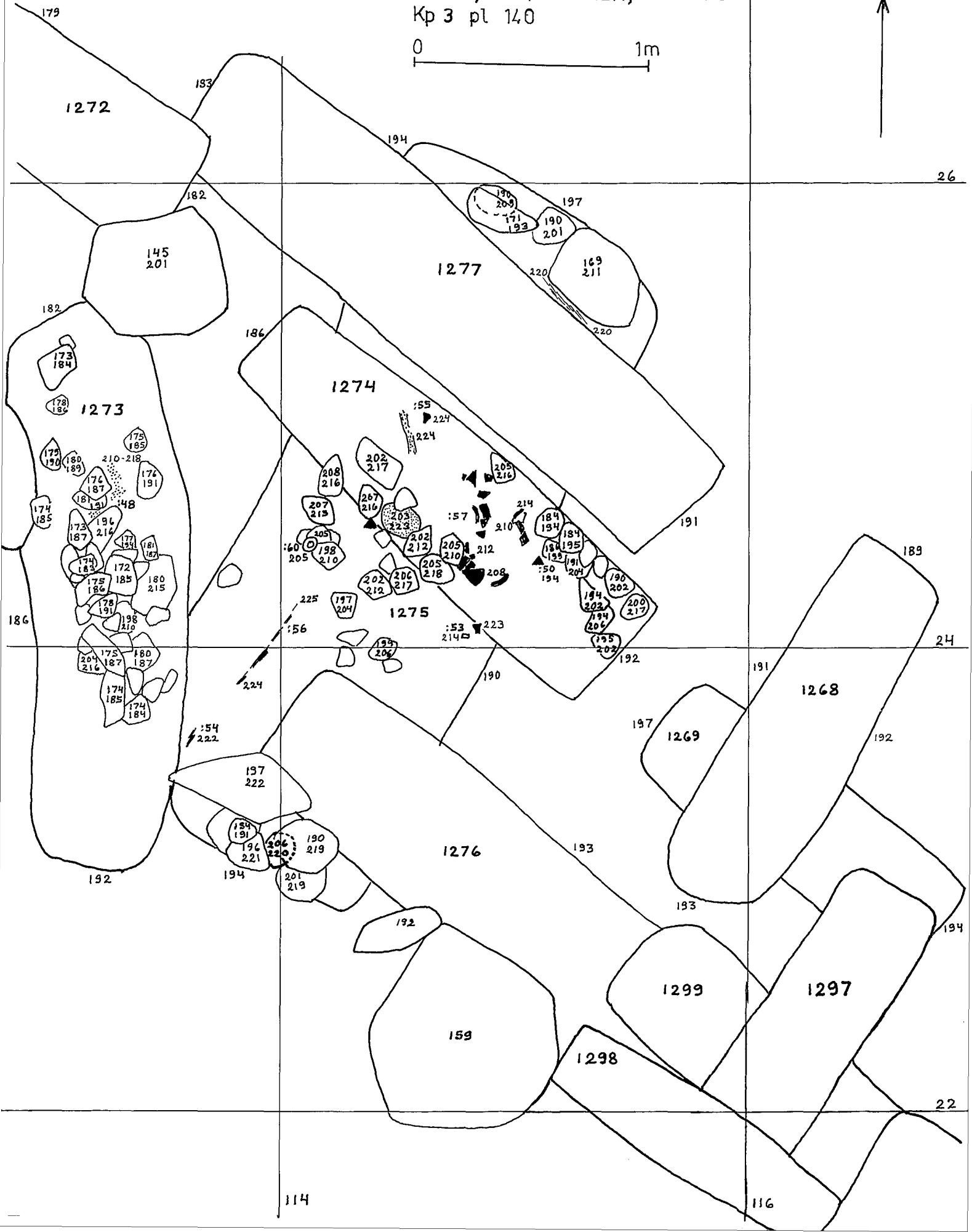

EURA-LUISTARI

PL LH 1992

H 1268, 1269, 1272-1277, 1297-1299

Kp 3 pl 140

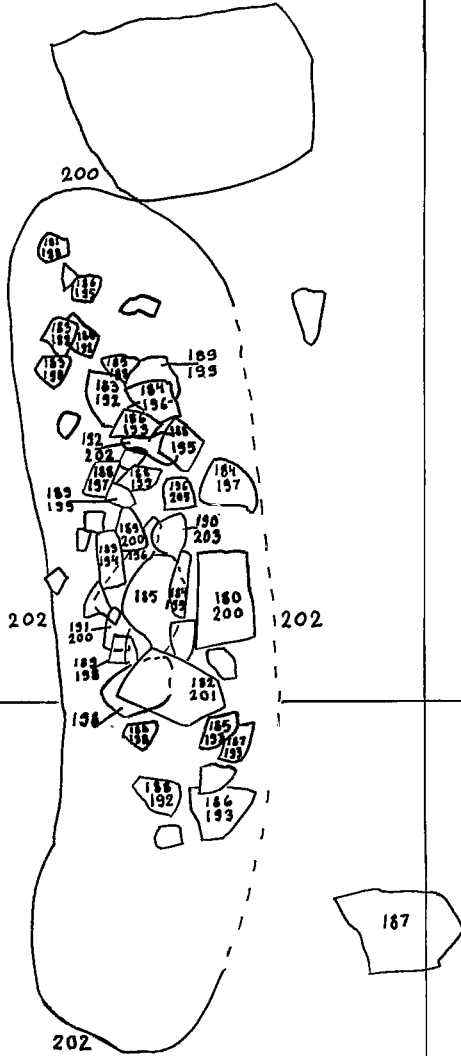

EURA LUISTARI
P-L LEHTOSALO - HILANDER 1992
HAUTA 1273
MITTAKAAVA 1:20
KP. 3 PL. 140

112

114

26

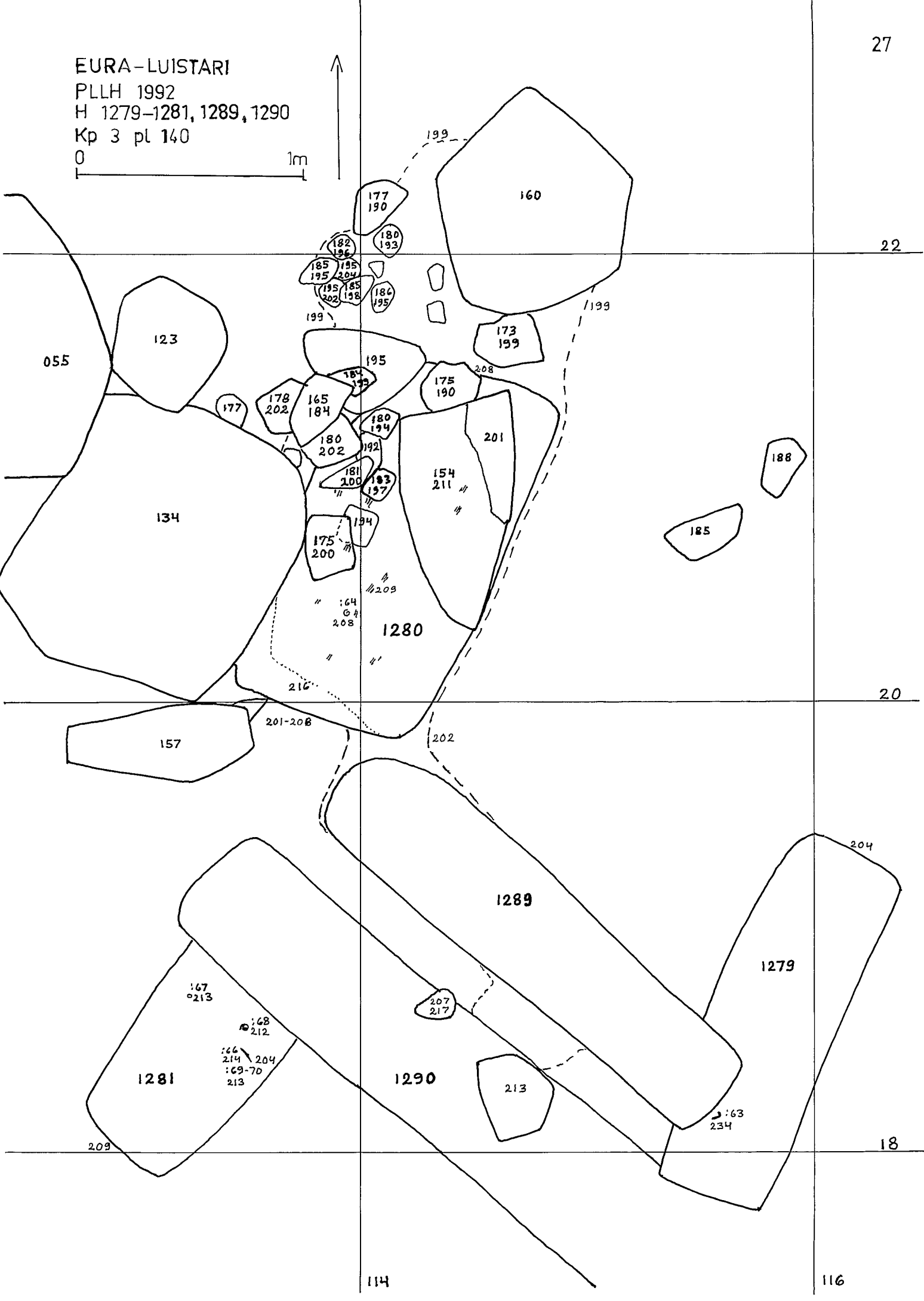
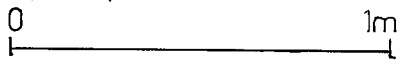
24

22

112

114

EURA-LUISTARI
PLLH 1992
H 1279-1281, 1289, 1290
Kp 3 pl 140

22

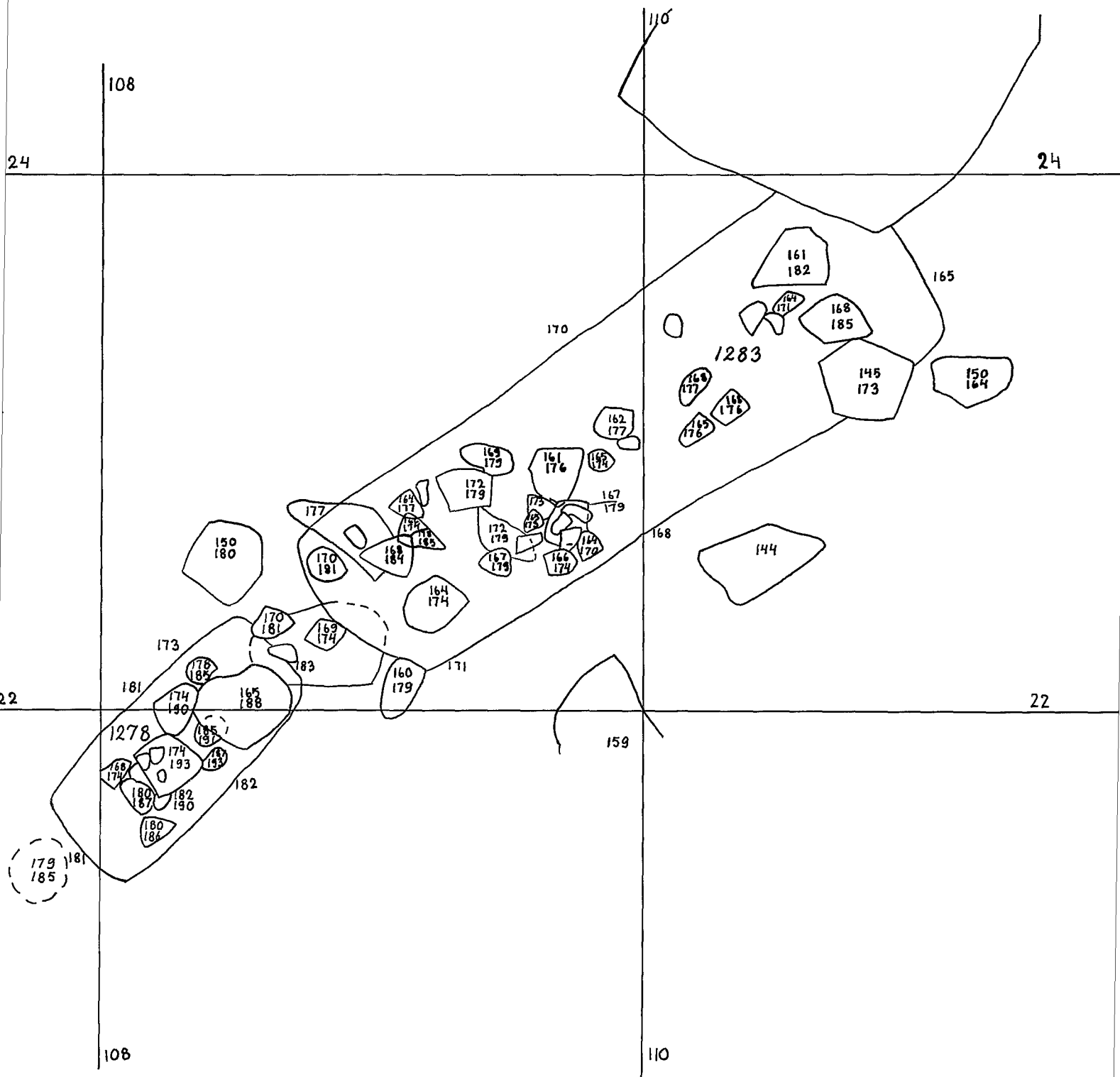
20

18

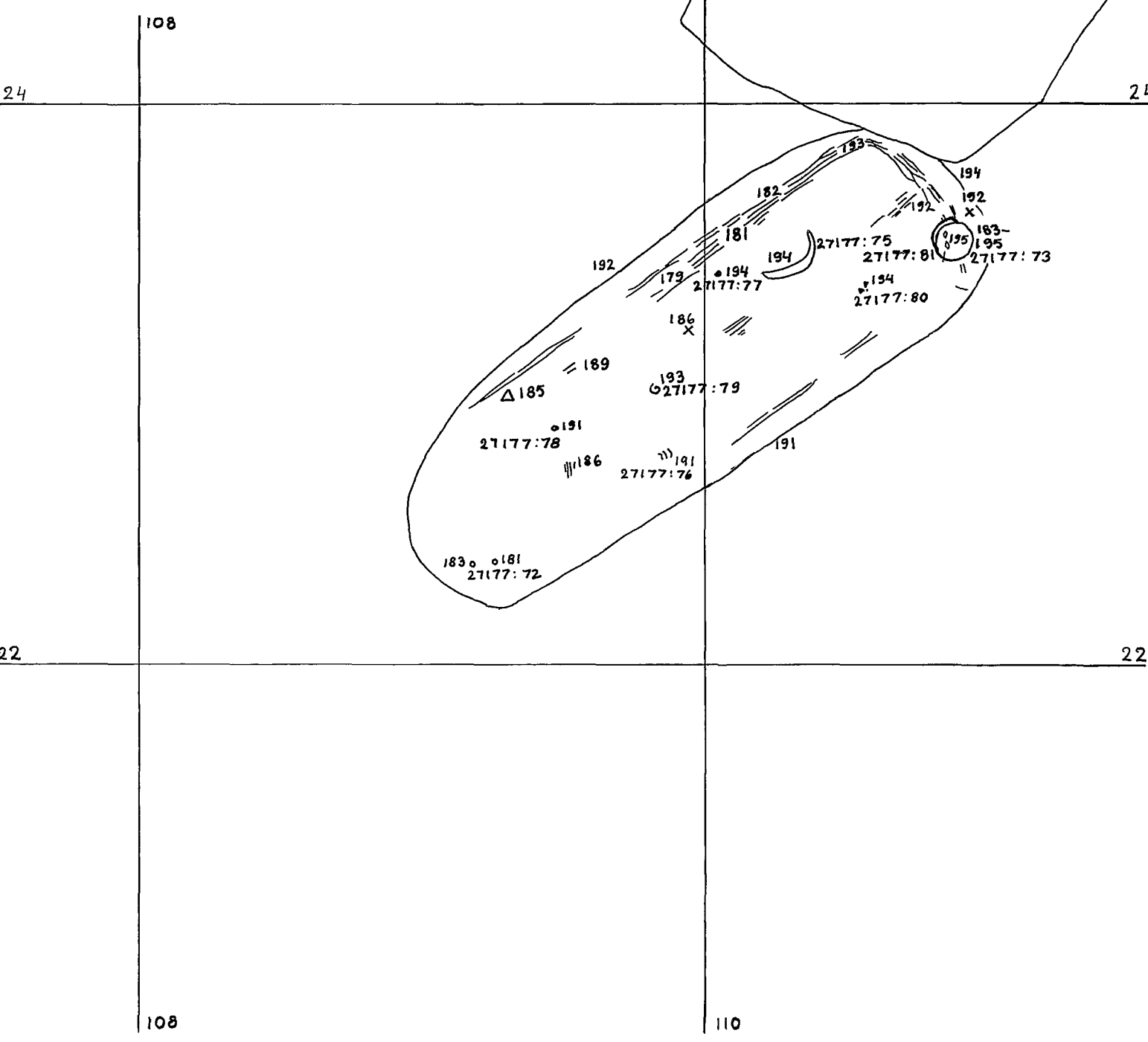
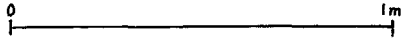
114

116

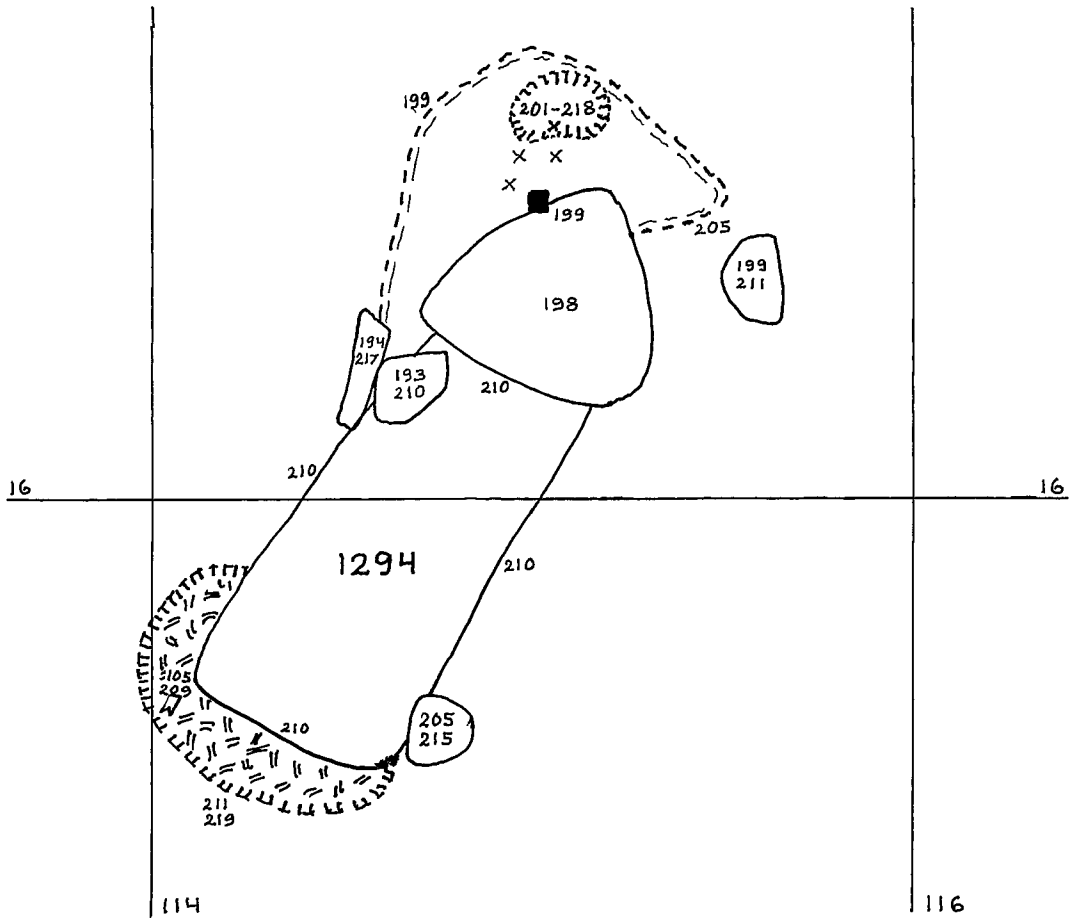
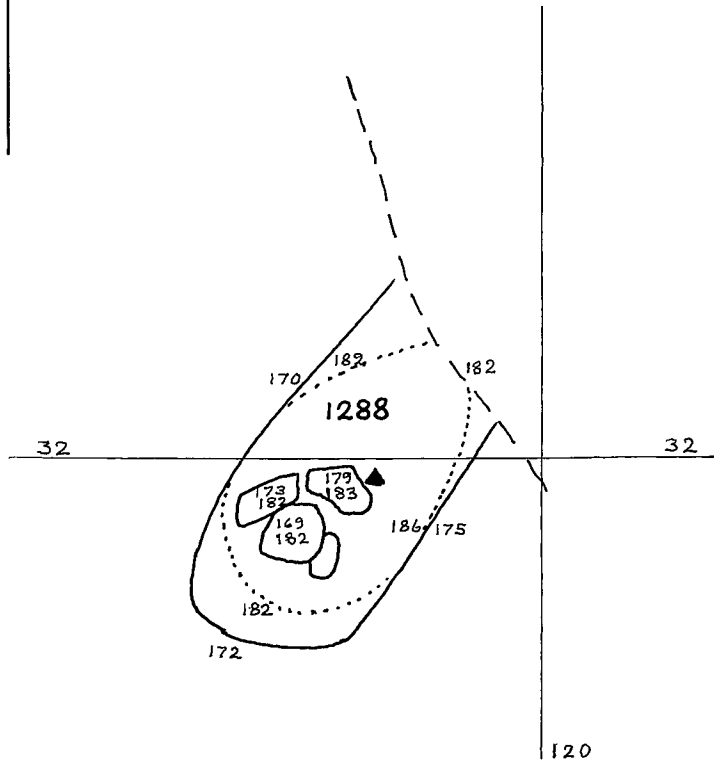
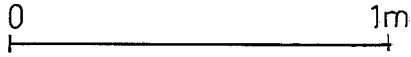
EURA LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER 1992
HAUTA 1278, 1283
MITTAKAAVA 1:20
Kp. 3 Pl. 140

EURA - LUISTARI
P - L LEHTOSALO - HILANDER 1992
HAUTA 1283
Kp. 3 pl. 140

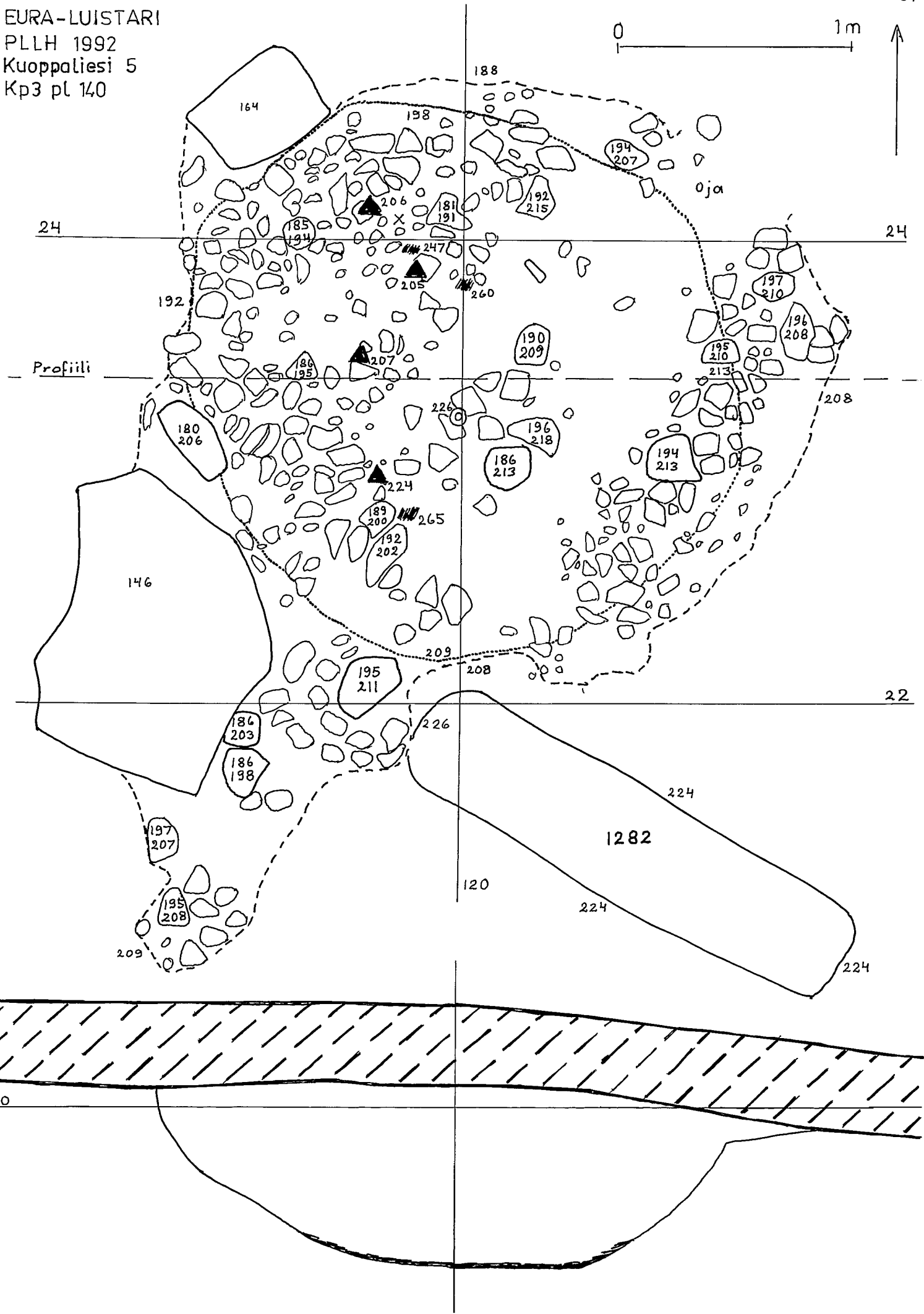
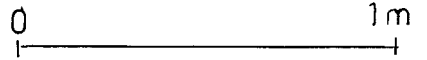

EURA-LUISTARI
PLLH 1992
H 1288, 1294
Kp 3 pl 140

EURA-LUISTARI
PLLH 1992
Kuoppaliesi 5
Kp3 pl 140

31

24

22

200

24

Profiili

192

146

209

188

198

206

181

191

247

205

260

186

195

207

224

189

200

265

192

202

209

226

195

211

186

203

186

198

197

207

195

208

190

209

186

213

194

207

192

215

197

210

196

208

195

210

213

194

213

208

224

1282

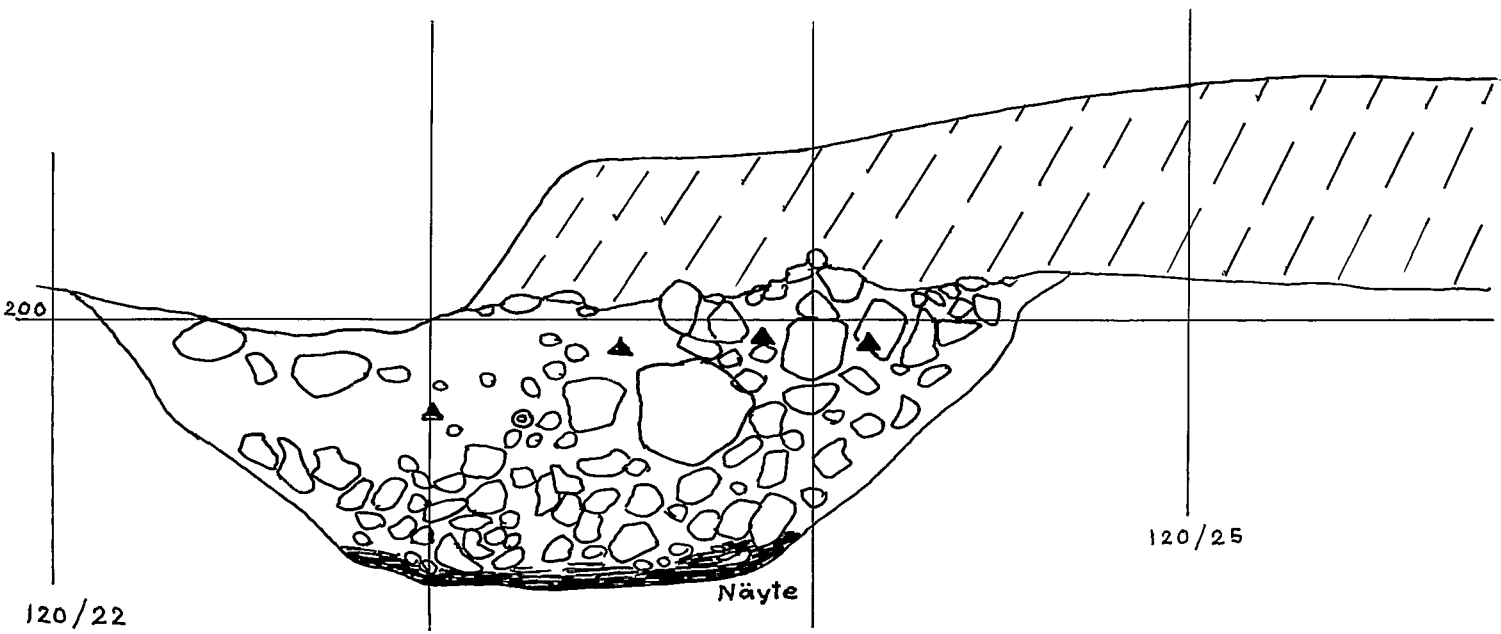
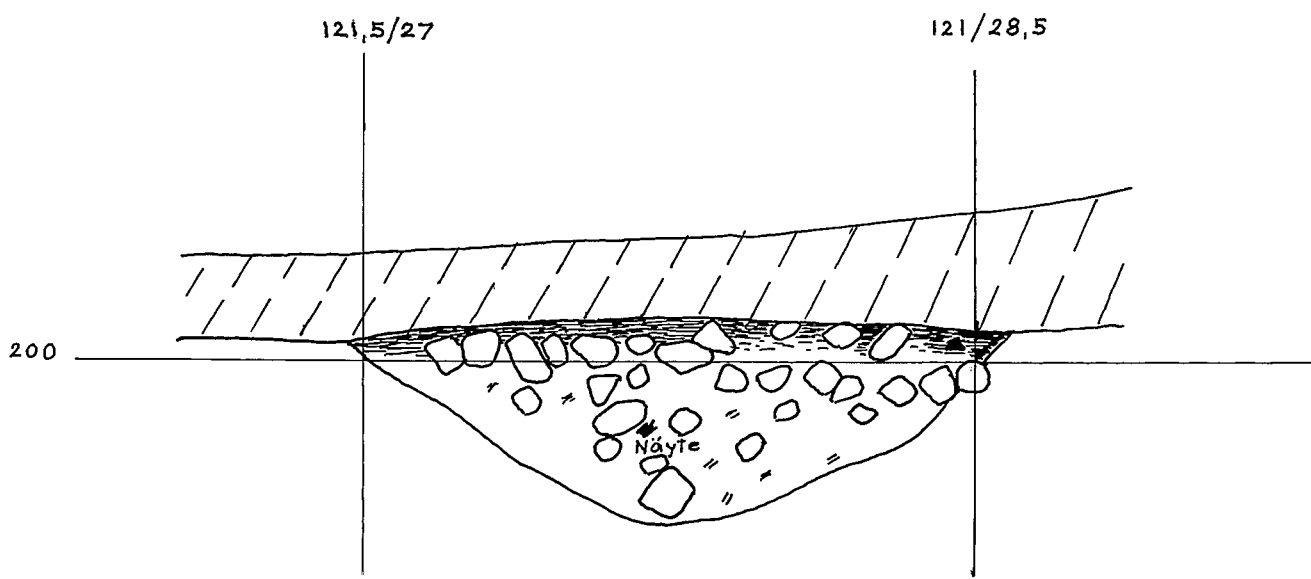
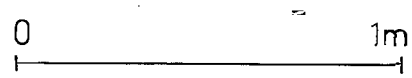
120

224

224

oja

EURA-LUISTARI
PLH 1992
Kuoppaliedet 6 ja 5, profiilit
Kp 3 pl 140

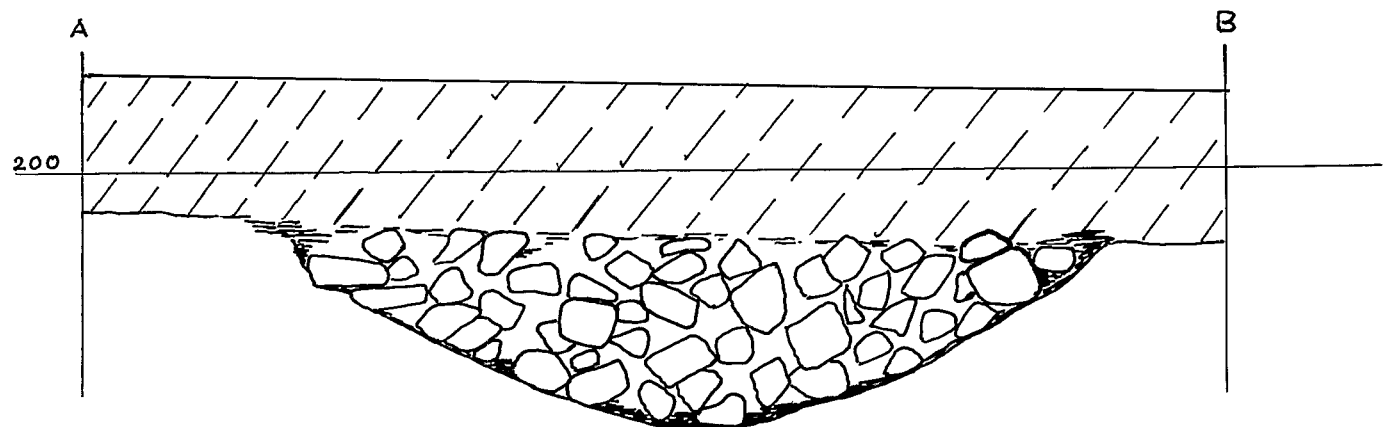
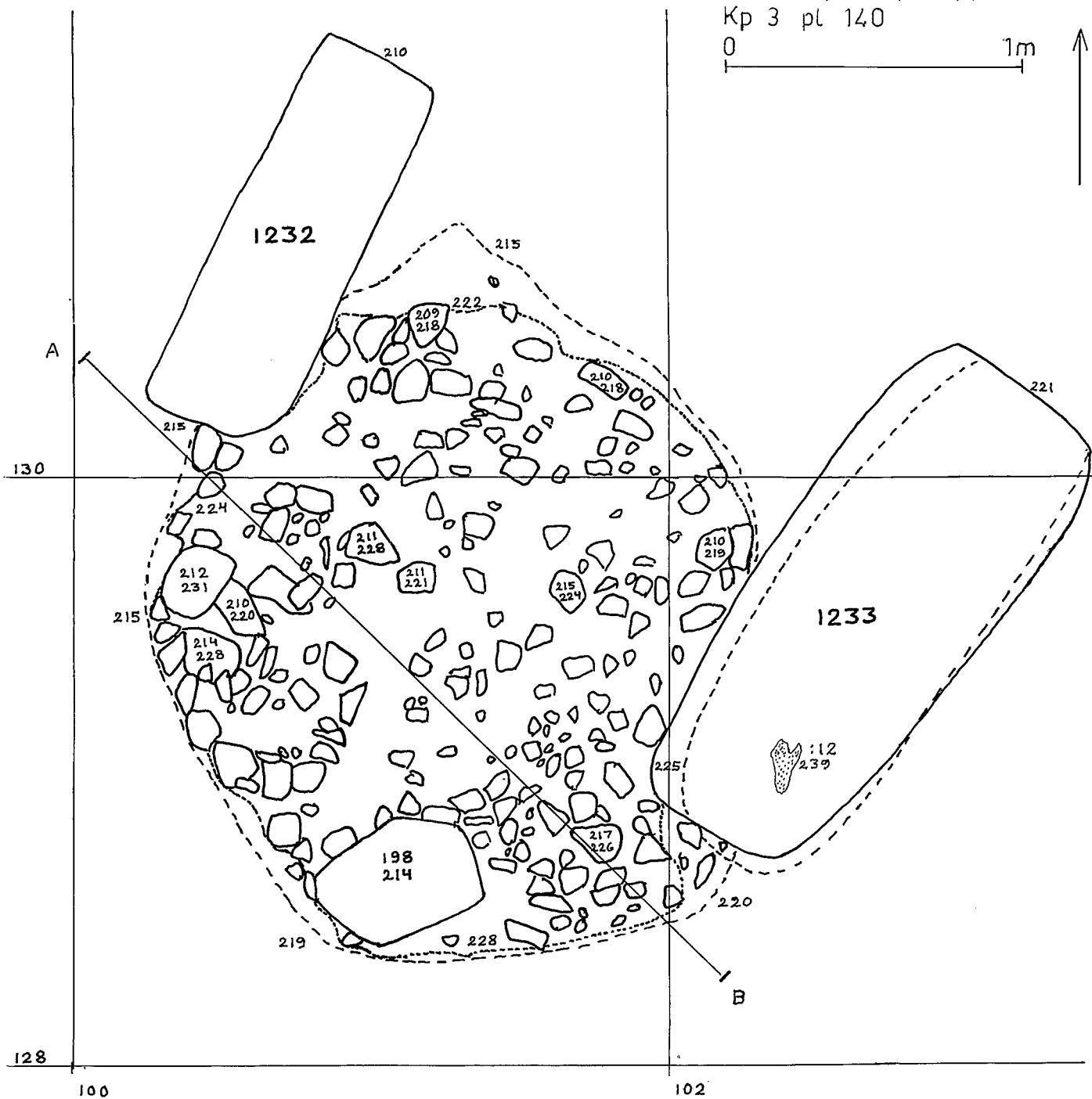
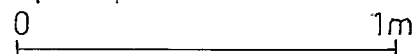

EURA-LUISTARI

PLLH 1992

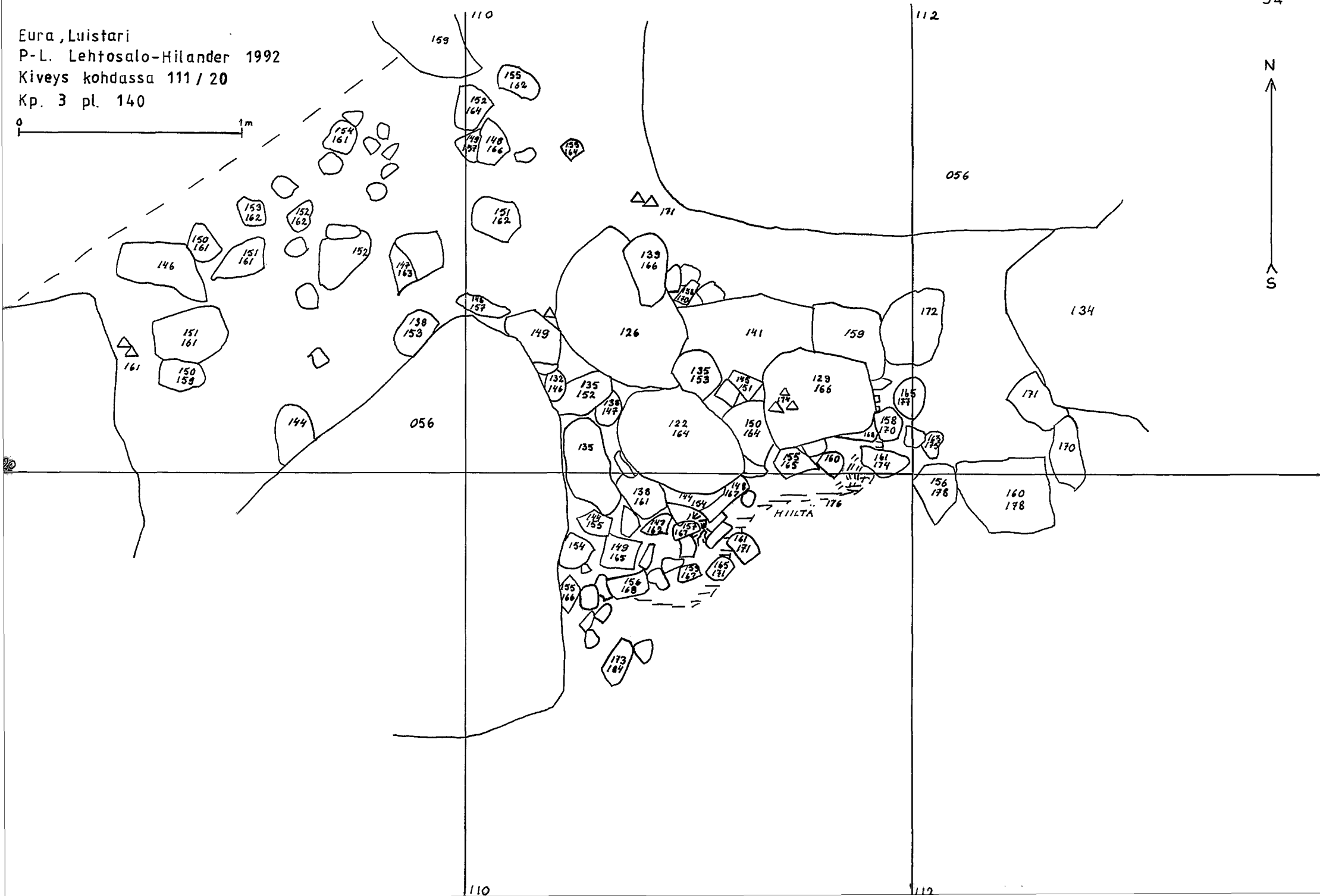
H 1232, 1233, kuoppaliesi 7

Kp 3 pl 140

Eura, Luistari
P-L. Lehtosalo-Hilander 1992
Kiveys kohdassa 111 / 20
Kp. 3 pl. 140

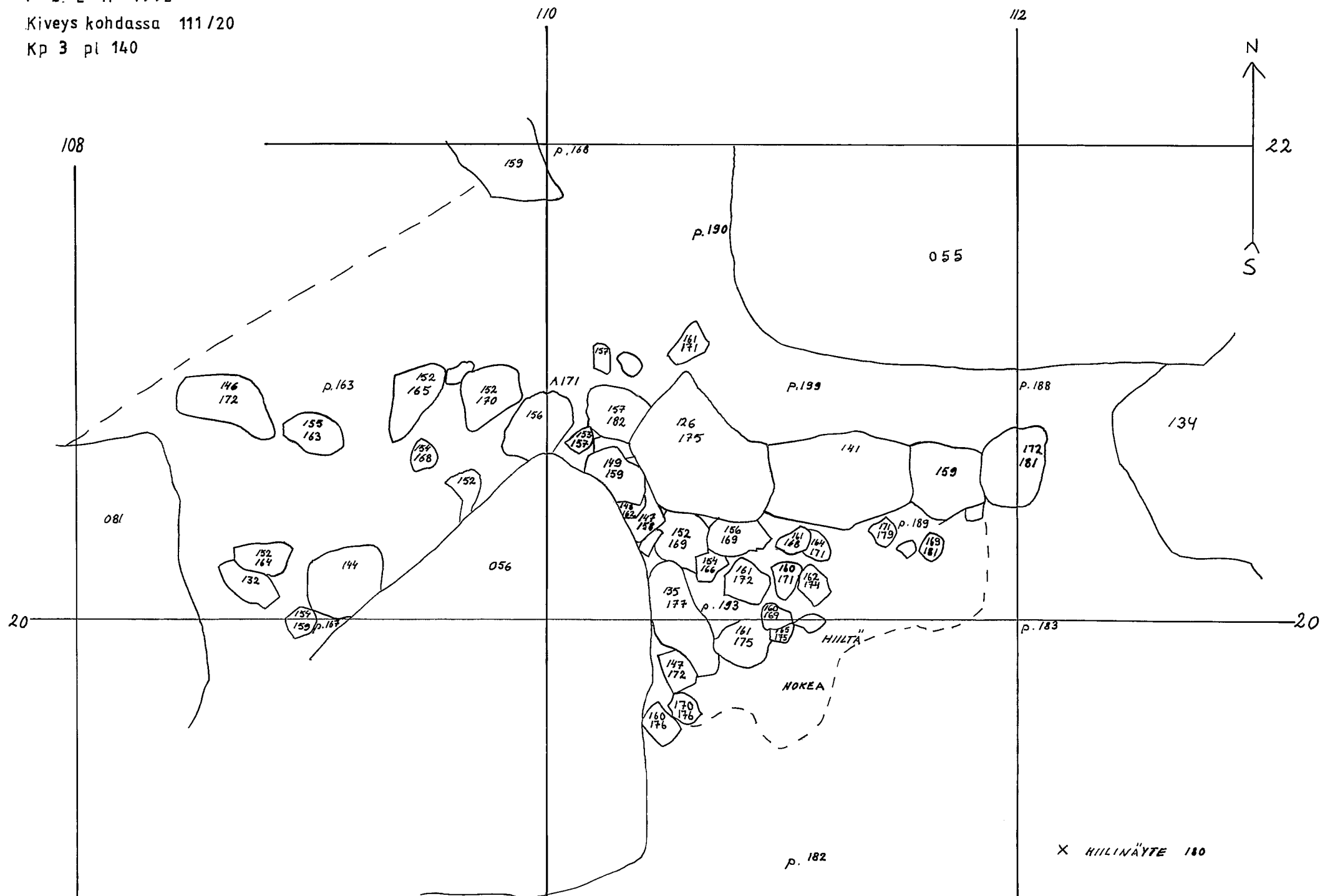

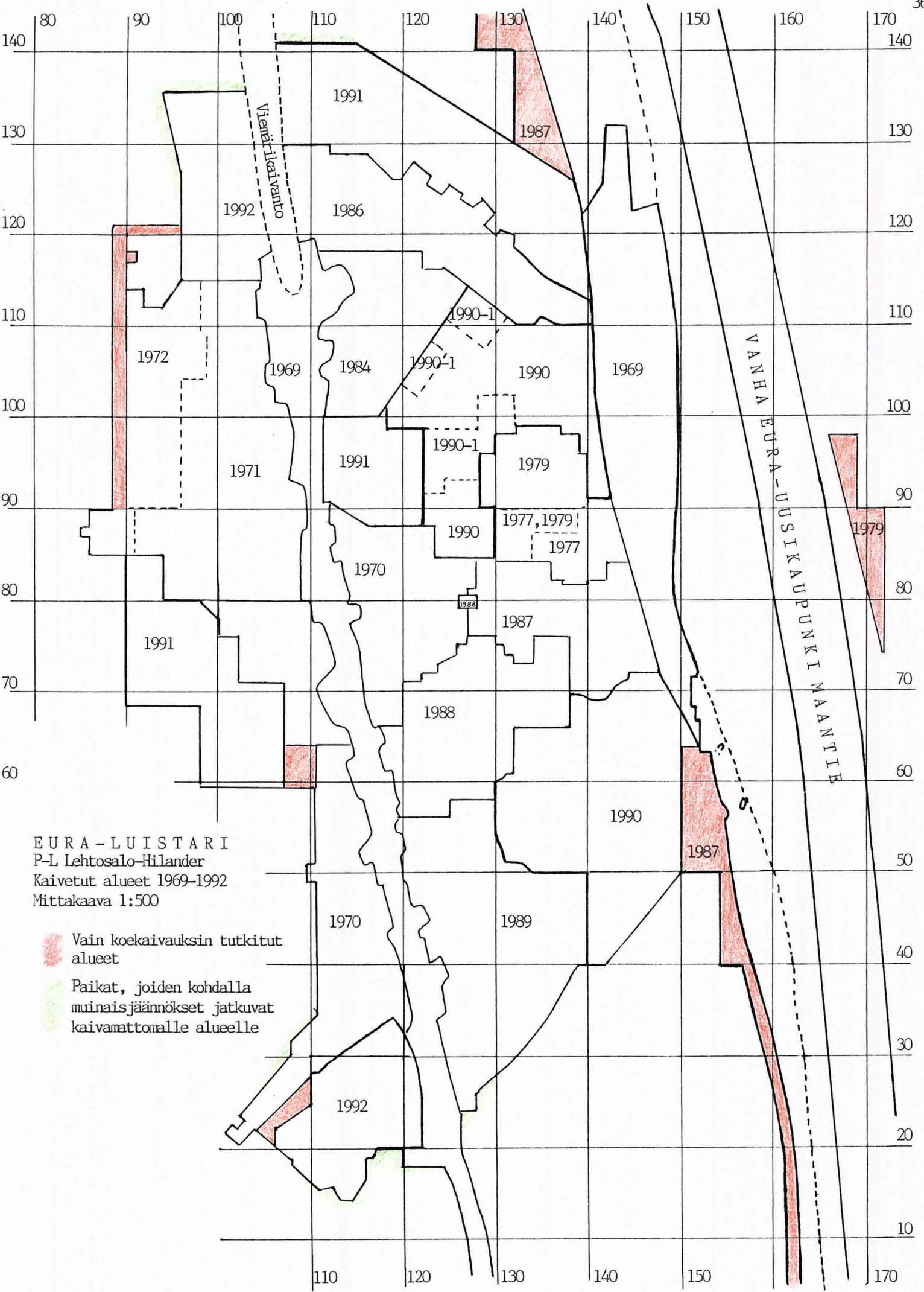
EURA - LUISTARI

P-L L-H 1992

Kiveys kohdassa 111/20

Kp 3 pl 140

EURA - LUISTARI
 P-L Lehtosalo-Hilander
 Kaivetut alueet 1969-1992
 Mittakaava 1:500

- Vain koekaivauksin tutkitut alueet
- Paikat, joiden kohdalla muinaisjännökset jatkuvat kaivamattomalle alueelle

94971

1. Pohjoinen alue
koillisesta
kaivausten alussa.

94969

2. Pohjoisen kaivaus-
alueen hautoja
kuvattuna koillisesta.
Etualalla liesi.

94979

3. Pohjoinen kaivausalue
kuvattuna pohjois-
koillisesta.

94976

4. Vuoden 1992 pohjoista
aluetta kaivausten
loppuvaiheessa,
kuvaattu lounaasta.

94984

5. Vuoden 1992
eteläinen kaivausalue
lounaasta.

94989

6. Vuoden 1992 eteläistä
kaivausaluetta
kuvaattuna idästä.

94987

7. Vuoden 1992 eteläistä
kaivausaluetta
kuvattuna idästä.

94994

8. Hauta 1265
ympäristöineen
kuvattuna koillisesta.

94997

9. Hauta 1265 ympäris-
töineen kuvattuna
koillisesta.

94981

10. Haudat 1271-1277
kuvan keskellä.
kuva koillisesta.

95000

11. Haudat 1271-1277
pohjoiskoillisesta.

94986

12

12. Luistari 1992,
eteläinen alue
kuvattuna lounaasta.

95002

13. Hautaa 1275 ympäristöineen ja haivausta alueen eteläisimmässä kulmassa. Kuvaattu Koillisesta.

95004

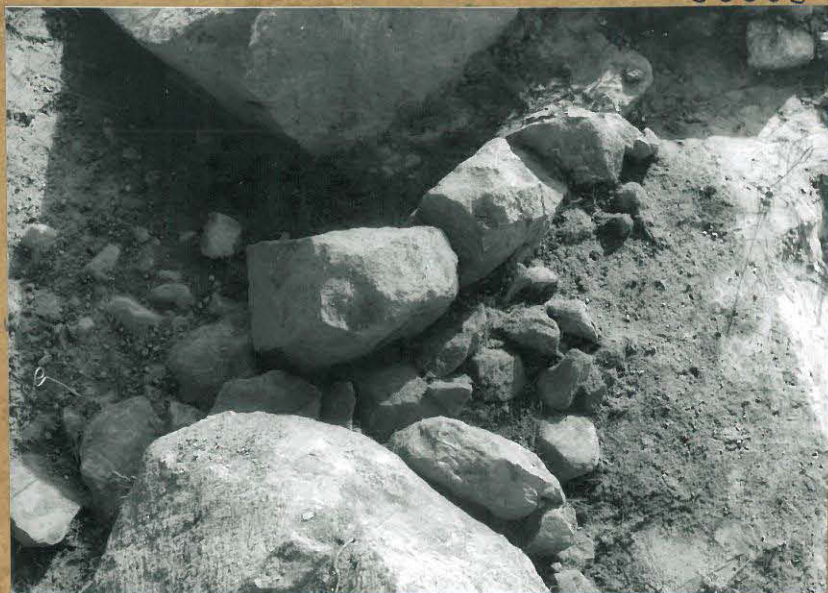
14. Suurten kivien välissä ollut kiveys kuvattuna pohjoisesta.

95006

15. Suurten kivien välissä ollut kiveys kuvattuna itäkoillisesta.

95009

16. Suurten kivien
välissä ollut kiveys
länsilounaasta.

94990

17. Pohjoisen alueen
liesi kuvattuna
koillisesta.

95080

18. Pohjoisen alueen liehen
profiili kuvattuna
länneestä.

94972

19. Eteläinen alue

Viemäriojan kaivauksissa
särkynyt liesi idästä.

95012

20. Liesi kohdassa

120/23 luoteesta.

94998

21. Liesi kohdassa

120/23 pohjoiskoillisesta.
Huom! Ojan
jätke lieden päällä.

95038

22. Liesi kohdassa 120/23.
Profiili Luwattuna
koillisesta.

95019

23. Liesi kohdassa
120/23. Saviastia
koillisesta.

95021

24. Liesi kohdassa 120/23.
Saviastia luesteesta.

95010

25. Haudan 1260
kiveys etelästä.

95015

26. Haudan 1260
kiveys ylhäältä
länneestä.

95025

27. Haudan 1260
kiveys pohjoisesta.

28. Haudan 1260
livelys lounaasta.

29. Haudan 1260
livelys koillisesta.

95029

95030

30. Hauta 1260 lounaasta.

31. Hauta 1260
koillisesta

95034

32. Hautaa 1260
kaivetaan.

95035

33. Hautaa 1260
kaivetaan

95036

34. Hautaa 1260
kaivetaan.

95041

35. Haudan 1260 lounaispään
löydökset koillisesta.

95055

36. Haudan 1260

koruja ja saviasiainpaloja
luvattuna luoteesta.

95046

37. Haudan 1260

löydöksiä luoteesta.

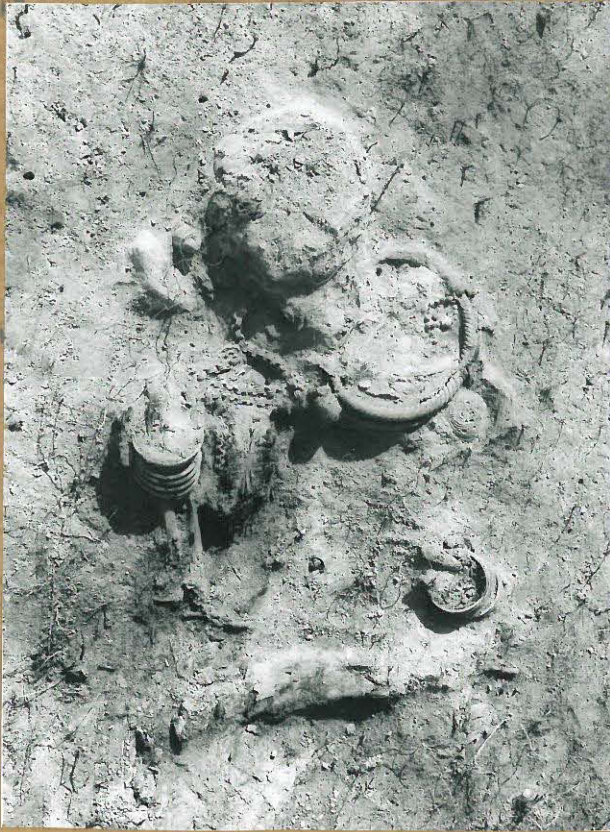
95053

38. Hauta 1260

korusto koillisesta.

95045

39. Hauta 1260. Korusta
koillisesta.

95058

40. Hauta 1260. Sirppi ja
esilinan helmaa.
Kuvattu koillisesta.

95057

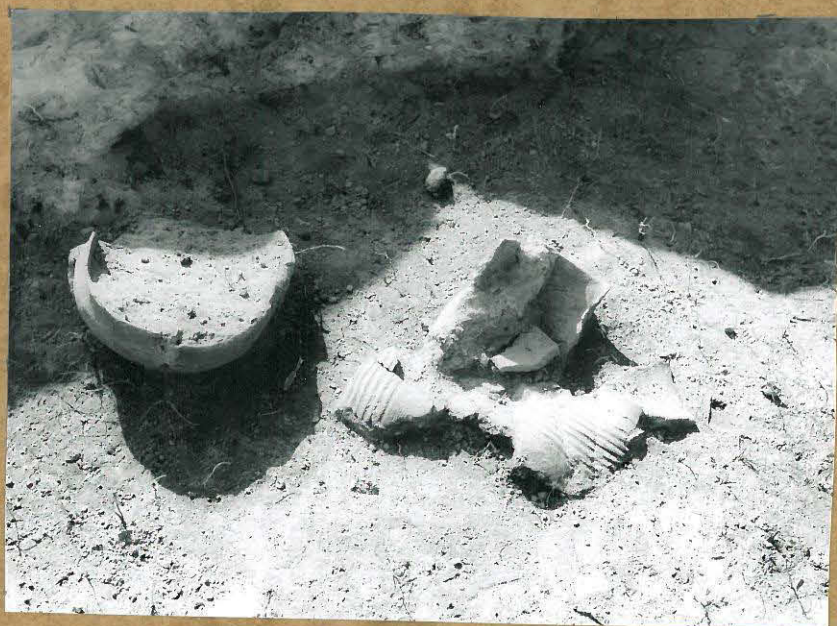
41. Hauta 1260.
Sirppi ja esilinan helmaa
luoteesta.

95039

42. Hauta 1260.

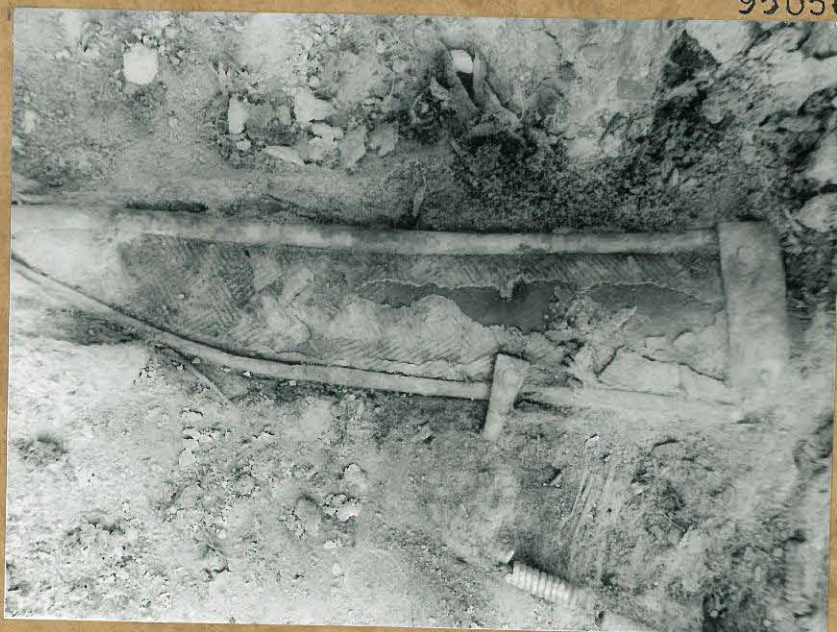
Saviastiat idästä.

43. Hauta 1260.

Saviastiat idästä.

95050

44. Hauta 1260.

Veitsi suoraan ylhäältä.

45. Haudot 1264, 1266,
1284-1287 luoteesta.

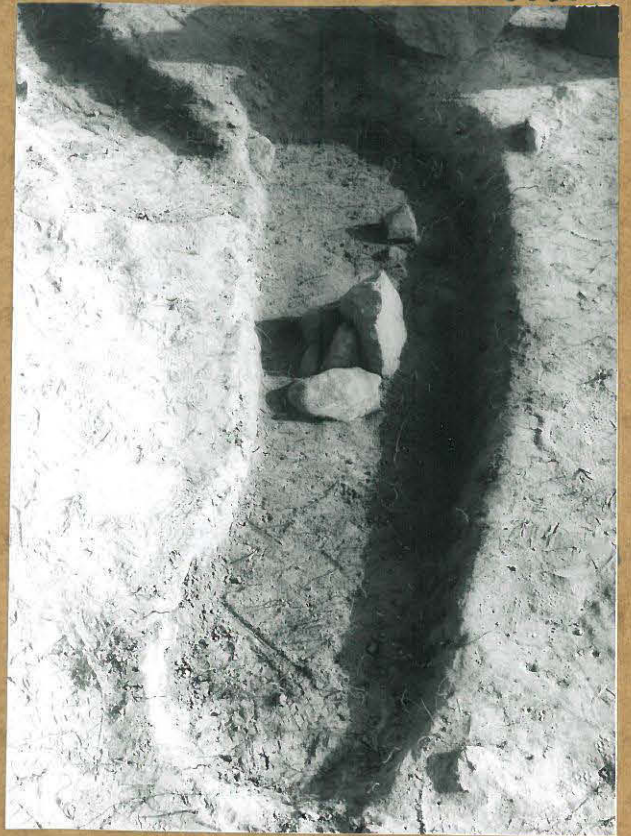
46. Hauta 1288 itäkoillisesta.

47. Haudot 1261-1263
itäkoillisesta.

48. Haudat 1273-1275 ja
1277 louhaaosta.

49. Kiveystä haudan 1273
keskellä lähellä pohjatasoa.
Kuvattu etelästä.

95006

50. Saviastianpaljoja
haudasta 1275.

95072

51. Haudan 1280 kiveys
koillisesta.

95073

52. Hauta 1294 ja pieni
liesi(?) koillisesta.

95032

53. Haudat 1278 ja 1283
lounaasta.

95079

54. Hauta 1293 lounaasta.

95076

55. Hauta 1283
Isaakosta.

95067

56. Haudan 1278
Kiveys Isaakosta.

95007

57. Hauta 1283
Joillisesta.

95018

58. Luistarin viimeiset
iibiset kaivajat.

59. Kiveys kaatosta
ja Daisa.